DCAF Centrul de la Geneva pentru Guvernarea Sectorului de Securitate



Păstrarea perspectivei de gen pe agendă:

Navigarea rezistenței față de agenda Femei, Pace și Securitate în foruri multilaterale



Simon Petitjean
Matteo Polizzi

Despre proiectul "Perspectiva de gen în negocierile multilaterale"

Proiectul „Perspectiva de gen în negocierile multilaterale" își propune să ofere diplomaților și practicienilor îndrumări practice privind modul de recunoaștere și abordare a provocărilor și a perspectivelor divergente legate de egalitatea de gen și de agenda FPS în contexte multilaterale. Proiectul urmărește nu doar să documenteze obstacolele ce frânează progresul, ci și să identifice strategii, instrumente și formulări constructive pentru promovarea angajamentelor FPS, inclusiv prin intermediul unui dialog facilitat între experți.

Autori: Simon Petitjean si Matteo Polizzi

Contribuție la cercetare: Dr Ján Michalko

Recenzori: Nathalie Gendre, Megan Bastick, Marta Ghittoni, Dr Ján Michalko

Redactare: Dianne Battersby

Traducere: Andrei Onea

Machetare și design: Nadia Joubert

Fotografie de copertă: Vedere de ansamblu asupra reuniunii Consiliului de Securitate privind femeile, pacea și securitatea, axată pe participarea femeilor la pacea și securitatea internațională: de la teorie la practică. © Foto ONU/ Eskinder Debebe

Mulțumiri

Această notă de politici a fost elaborată în cadrul proiectului „*Perspectiva de gen în negocierile multilaterale*". Ea se bazează pe o cercetare documentară amplă și pe contribuțiile unor experți, inclusiv diplomați, în cadrul unei mese rotunde găzduite la Geneva la 5 noiembrie 2025. DCAF, împreună cu *International Gender Champions* (IGC), a convocat dialogul, reunind reprezentanți ai organizațiilor internaționale și peste 20 de diplomați de nivel operativ responsabili de aspecte tehnice legate de FPS în cadrul misiunilor permanente și al ambasadelor implicate în negocieri multilaterale. Participanții au făcut schimb de experiență privind provocările ce afectează agenda FPS și egalitatea de gen în negocierile multilaterale și au discutat strategii și formulări ce s-au dovedit eficiente în abordarea acestor provocări. DCAF le mulțumește sincer tuturor participanților pentru contribuția cu expertiza și ideile lor la acest proces de schimb de cunoștințe.

Despre DCAF

DCAF – Centrul de la Geneva pentru Guvernanța Sectorului de Securitate – se dedică îmbunătățirii securității statelor și a cetățenilor acestora, într-un cadru de guvernanță democratică, stat de drept, respectare a drepturilor omului și de egalitate de gen. De la înființarea sa, în anul 2000, DCAF a contribuit la consolidarea sustenabilității păcii și a dezvoltării, sprijinind statele partenere, precum și actorii internaționali care le susțin, în îmbunătățirea guvernanței sectorului lor de securitate prin reforme incluzive și participative. DCAF elaborează produse de cunoaștere inovatoare, promovează norme și bune practici, oferă consultanță juridică și de politici și sprijină consolidarea capacităților actorilor din sectorul de securitate, atât statali, cât și nestatali.

© DCAF – Centrul de la Geneva pentru Guvernanța Sectorului de Securitate, 2026.

DCAF încurajează utilizarea și difuzarea prezentei publicații. Cu toate acestea, utilizatorii sunt rugați să recunoască și să citeze corespunzător materialul și să nu îi modifice conținutul. Toate drepturile sunt rezervate.

ISBN: 978-92-9222-847-7

Editor

DCAF - Centrul de la Geneva pentru Guvernanța Sectorului de Securitate
Maison de la Paix
Chemin Eugène-Rigot 2E
1202 Geneva, Elveția

+41 22 730 94 00
info@dcaf.ch
www.dcaf.ch

© DCAF 2026. Toate drepturile rezervate.

Cuprins

Lista abrevierilor 4

Rezumat executiv 5

Introducere 7

1. Genul și securitatea într-un peisaj global în schimbare 9

2. Tipologia rezistenței față de FPS și egalitatea de gen 15

2.1. Rezistența normativă / bazată pe limbaj 15

2.2. Rezistența instituțională 20

2.3. Reprezentare și controlul accesului 25

3. Strategii pentrunavigarea rezistenței 30

3.1. Promovarea normelor sensibile la perspectiva de gen 31

3.2. Consolidarea proceselor incluzive 32

3.3. Construirea unei infrastructuri instituționale incluzive 33

3.4. Accelerarea participării semnificative 34

Concluzii 37

Bibliografie 38

Lista abrevierilor

CCW	Convenția privind anumite arme convenționale
CEDAW	Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor
CR-SGBV	Violența sexuală și bazată pe gen legată de conflicte
CSO	Organizație a societății civile
CSF	Comisia pentru Statutul Femeii
DCAF	Centrul de la Geneva pentru Guvernanța Sectorului de Securitate
DVB	Departamentul pentru Politică de Securitate, Ministerul Afacerilor Externe al Țărilor de Jos
ECOSOC	Consiliul Economic și Social al Organizației Națiunilor Unite
GBV	Violența bazată pe gen
CDO	Consiliul pentru Drepturile Omului
ICCPR	Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice
IGC	International Gender Champions
LGBTQI+	Lesbiene, gay, bisexuali, transgen, queer, intersex și alte orientări sexuale, identități și expresii de gen
PNA	Plan național de acțiune
ODA	Asistență oficială pentru dezvoltare
OECD	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
SGBV	Violența sexuală și bazată pe gen
SRHR	Sănătatea și drepturile sexuale și reproductive
G/RSS	Guvernanța/Reforma sectorului de securitate
DUDO	Declarația Universală a Drepturilor Omului
UNFPA	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație
AGONU	Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite
CSONU	Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite
UNSCR	Rezoluția Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite
FPS	Femei, Pace și Securitate

Rezumat executiv

Guvernanța sectorului de securitate (GSS) se referă la structurile, procesele, valorile și atitudinile ce modelează deciziile privind securitatea și punerea lor în aplicare. Reforma sectorului de securitate (RSS) urmărește îmbunătățirea GSS prin furnizarea eficace și eficientă a securității, în condițiile controlului și supravegherii democratice.



*** În această notă de politici, termenii „rezistență” și „reacție adversă” sunt folosiți ca sinonime, pentru a sublinia diversele tactici utilizate pentru a anula politicile și activitatea privind egalitatea de gen.**

Rezistența* față de egalitatea de gen și de agenda Femei, Pace și Securitate (FPS) nu mai este o provocare marginală în negocierile multilaterale. Ea a devenit una susținută, strategică și din ce în ce mai sofisticată, vizând chiar mecanismele prin care guvernanța și reforma sectorului de securitate (G/RSS) sunt negociate și puse în practică: formulările, procedurile, fluxurile de finanțare și participarea. Într-un moment în care conflictele armate cresc ca amploare și intensitate, generând dificultăți enorme în protecția civililor, în care deplasările forțate ating niveluri record, iar diplomația și prevenirea dispun de resurse insuficiente, spațiul pentru abordările sensibile la perspectiva de gen se restrânge tocmai atunci când acestea sunt cel mai urgent necesare. În același timp, însuși sistemul multilateral este supus presiunii. Logicile de securitate dure, centrate pe stat, sunt în ascensiune; spațiul civic se restrânge; iar rețelele anti-gen, bine organizate și bine finanțate, investesc masiv pentru a contesta normele privind egalitatea de gen și multilateralismul prin intermediul dezbaterilor de securitate.

Pornind de la concluziile unor interviuri cu cadre de conducere de nivel superior, de la un amplu proces de consultare diplomatică, de la cercetarea documentară și de la contribuțiile experților, această notă de politici oferă o analiză bazată pe practică a modului în care rezistența față de egalitatea de gen și FPS se înscrie în conflicte de putere mai ample și se manifestă în mediile multilaterale, discutând totodată impactul acestei rezistențe asupra credibilității, eficacității și viitorului guvernanței păcii și securității. Nota arată că opoziția ia rareori o singură formă. Mai degrabă, rezistența este complexă și poate fi deschisă sau subtilă, normativă, procedurală și materială. Aceste forme și niveluri diferite de rezistență se întăresc reciproc, golind în cele din urmă angajamentele de conținut, păstrând în același timp aparența sprijinului politic.

Costurile acestor provocări sunt semnificative: negocieri defensive, oboseală față de tema genului, coaliții tot mai restrânse și compromisuri repetate ce, în timp, produc o erodare normativă pe termen lung. Pentru societate în ansamblu, impactul este considerabil: ele agravează dezechilibrele de putere și inegalitățile sistemice,



Clădirea Națiunilor Unite din Geneva, Elveția. © SeanPavonePhoto/Adobe Stock

subminează perspectivele unei păci durabile și erodează responsabilitatea și încrederea publicului în sistemele politice naționale și multilaterale. Un răspuns eficace la acest mediu necesită, prin urmare, mai mult decât reafirmarea angajamentelor.

Această notă de politici se adresează diplomaților și practicienilor implicați în G/RSS și în procese multilaterale, inclusiv celor cu sediul la Geneva, precum și delegațiilor de la New York și din alte medii multilaterale, dar și actorilor instituționali care sprijină punerea în aplicare a agendei FPS, inclusiv ministerelor afacerilor externe și organizațiilor ce activează în domeniul guvernanței sectorului de securitate. Ea oferă îndrumări practice pentru navigarea în procese contestate și pentru consolidarea, sub presiune, a angajamentelor privind egalitatea de gen. Ea este structurată în jurul a patru obiective: promovarea normelor sensibile la perspectiva de gen, consolidarea proceselor incluzive, construirea unei infrastructuri instituționale incluzive și accelerarea participării semnificative. Nota sprijină, de asemenea, trecerea de la o apărare reactivă la o pregătire strategică, ajutându-i pe utilizatori să protejeze progresele dobândite cu greu, să anticipeze respingerile și să construiască alianțe mai largi într-un peisaj din ce în ce mai polarizat.

Introducere

> Aceste dinamici se desfășoară pe fundalul unor priorități geopolitice în schimbare, al unei militarizări în creștere și al unei contestări tot mai mari a normelor multilaterale.

În ultimii ani, rezistența față de egalitatea de gen și de agenda FPS s-a intensificat în spațiile multilaterale de pace și securitate, scoțând la iveală profunde conflicte sistemice de putere. Aceste dinamici se desfășoară pe fundalul unor priorități geopolitice în schimbare, al unei militarizări în creștere și al unei contestări tot mai mari a normelor multilaterale. Înțelegerea modului în care aceste dinamici influențează negocierile diplomatice și practicile instituționale a devenit tot mai importantă pentru practicienii care urmăresc să dezvolte și să promoveze abordări ale păcii și securității sensibile la perspectiva de gen.

Deși cercetările existente au documentat multe dintre aceste dinamici, există în continuare puține îndrumări orientate spre practică privind modul de a naviga eficient în timp real prin rezistență în mediile multilaterale. Această notă de politici abordează această lacună, examinând modul în care rezistența se manifestă la nivelul formulărilor, procedurilor, aranjamentelor instituționale și participării, și identificând strategii practice ce pot sprijini diplomații și practicienii, în special în protejarea și promovarea angajamentelor FPS în medii multilaterale complexe.

Această notă de politici are ca punct de plecare Geneva internațională, extinzându-se către alte medii multilaterale în care au fost observate tendințe similare. Contestările sunt deosebit de proeminente în instituțiile cu sediul la Geneva. Fiind un centru în care normele sunt traduse în îndrumări operaționale, decizii de finanțare și mandate instituționale, Geneva internațională ocupă o poziție critică, în care discuțiile privind drepturile omului, acțiunea umanitară, dezarmarea, munca, sănătatea și tehnologia se intersectează tot mai mult cu obiectivele FPS.

Poziția geografică și rețelele DCAF din Geneva internațională, combinate cu mandatul său de a promova egalitatea de gen ca principiu fundamental al G/RSS, plasează organizația într-o poziție-cheie pentru a analiza modul în care rezistența față de egalitatea de gen influențează instituțiile de securitate și guvernanța multilaterală a securității. Prin această activitate, DCAF urmărește să sprijine un angajament

diplomatic mai coordonat, elaborarea de politici și punerea în practică a abordărilor sensibile la perspectiva de gen în domeniul securității.

Această notă de politici a fost elaborată în cadrul unui proiect privind „Perspectiva de gen în negocierile multilaterale”, finanțat de guvernul Țărilor de Jos. Prin acest parteneriat, DCAF a sprijinit Ministerul olandez al Afacerilor Externe în consolidarea integrării FPS în politica națională de securitate, inclusiv prin consultări cu conducerea de nivel superior a Departamentului pentru Politică de Securitate (DVB), pentru a discuta baza de dovezi a unei politici naționale de securitate sensibile la perspectiva de gen. Aceste consultări au evidențiat atât importanța integrării transversale a WPS, cât și provocările practice cu care se confruntă diplomații și personalul atunci când navighează între poziții divergente, în special în contexte multilaterale.

Pornind de la aceste constatări, DCAF a convocat în 2025 un proces confidențial de dialog diplomatic cu peste 20 de diplomați de nivel operativ responsabili de aspectele tehnice ale FPS în cadrul misiunilor permanente și ambasadelor de la Geneva implicate în negocieri multilaterale. Participanții au fost invitați din rândul unei game variate de delegații, pentru a asigura diversitatea regională și a permite un schimb confidențial. Discuțiile s-au concentrat asupra modului în care rezistența față de egalitatea de gen se manifestă în procesele diplomatice, precum și asupra strategiilor, abordărilor și formularilor ce s-au dovedit eficiente în abordarea acestor provocări.

Această notă de politici se bazează pe concluziile acestor consultări și ale procesului de dialog diplomatic, completate de cercetare documentară și de contribuții ale experților. Împreună, aceste surse stau la baza unei analize bazate pe practică și a unui set de recomandări menite să sprijine diplomații și practicienii în navigarea prin medii multilaterale contestate, protejând în același timp substanța și viabilitatea pe termen lung a agendei FPS.

Jet d'Eau în Geneva, Elve. © Pyc Assaut/Adobe Stock



Genul și securitatea într-un peisaj global în schimbare

CAPITOLUL 1

Instituită prin Rezoluția Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (UNSCR) 1325 din anul 2000, agenda WPS a fost concepută ca un cadru transformator: unul ce urma să conteste înțelegerile militarizate ale securității; să acorde prioritate prevenirii conflictelor prin abordarea cauzelor profunde ale violenței; să favorizeze formele nonviolente de soluționare a conflictelor, inclusiv prin promovarea participării femeilor; precum și să recunoască rolul esențial al femeilor în pacea și securitatea durabile și impactul diferit al conflictelor asupra femeilor și fetelor. Agenda a apărut din eforturile continue de pledoarie ale femeilor promotoare de pace și activistelor din diverse contexte și a fost înrădăcinată în practică și apoi codificată în norme multilaterale.

Astăzi, la mai bine de 25 de ani de la adoptarea UNSCR 1325, agenda FPS a generat progrese normative, instituționale și de politici semnificative. UNSCR 1325 a stabilit un cadru cuprinzător în jurul celor patru piloni – participare, protecție, prevenire, asistență și redresare – solicitând integrarea perspectivelor de gen în activitățile din domeniul păcii și securității. Din anul 2000, Consiliul de Securitate a adoptat nouă rezoluții suplimentare, organizațiile regionale au elaborat cadre de politici, iar actorii naționali au tradus angajamentele în practică. Începând cu 31 decembrie 2025, 115 țări au adoptat Planuri naționale de acțiune (PNA) pentru FPS, multe dintre ele în versiuni succesive, ceea ce reflectă un angajament politic susținut în timp.[1] Aceste evoluții au dus la multiplicarea programelor și inițiativelor FPS, demonstrând că FPS este acum recunoscută pe scară largă ca o componentă esențială a guvernanței eficace a păcii și securității.

Cu toate acestea, deși au fost obținute progrese importante în ceea ce privește agenda FPS, implementarea nu a fost lipsită de neajunsuri.[2] Pe cât este necesar să fie apărată și consolidată, agenda FPS de asemenea trebuie reformată.[3] Agenda a fost adesea considerată prea occidentală,[4] excesiv de tehnică și insuficient ancorată în prioritățile locale de securitate. Progresul rămâne inegal între contextele naționale, eforturile punând uneori accentul pe reprezentarea numerică în detrimentul participării semnificative și neabordând suficient dinamicile de putere sau vulnerabilitățile inter-secționale.[5]



Imagine cu delegații în sala Consiliului de Securitate în timpul reuniunii Consiliului privind femeile, pacea și securitatea, axată pe participarea femeilor la pacea și securitatea internațională: de la teorie la practică. © Foto ONU/Manuel Elías

Astăzi, femeile și persoanele diverse din punct de vedere al genului continuă să fie subreprezentate în multe procese oficiale de pace și securitate. Asta nu din lipsa dovezilor privind eficacitatea și necesitatea participării lor. Un studiu global al UN-Women a constatat că, atunci când femeile participă în mod semnificativ la procesele de pace, probabilitatea ca un acord de pace să dureze cel puțin 2 ani crește cu 20 la sută, iar probabilitatea ca acesta să dureze 15 ani crește cu 35 la sută.[6] Un corp tot mai mare de cercetări arată o corelație directă între inegalitatea de gen și riscurile crescute de conflict violent, în timp ce societățile mai egale din punct de vedere al genului tind să se confrunte cu niveluri mai scăzute de conflict armat intrastatal.[7] Aceste dinamici sunt strâns legate de barierele structurale ce modelează participarea la procesul decizional în domeniul păcii și securității. Normele sociale discriminatorii, accesul inegal la educație și la resurse economice, responsabilitățile de îngrijire neremunerate și excluderea instituțională limitează capacitatea femeilor și a comunităților marginalizate[8] de a se implica constant în procesele diplomatice și de politici. Acolo unde aceste bariere persistă, mediile multilaterale riscă să reflecte priorități de securitate mai înguste și să treacă cu vederea cunoștințele de la nivel comunitar relevante pentru prevenire și protecție. Prin urmare, abordarea acestor constrângeri structurale, prin resurse, acces și sprijin instituțional, poate consolida linia de expertiză și de leadership ce informează procesul decizional multilateral și susține abordări de securitate mai preventive și mai incluzive. Astfel de eforturi sunt tot mai necesare în actualul peisaj geopolitic.

Din anul 2000, mediul global de securitate s-a schimbat profund, iar cea de-a 25-a aniversare a FPS a coincis cu un moment de regres și de profundă incertitudine pentru pacea și securitatea internațională. În 2024, *Uppsala Conflict Data Program* a raportat 61 de conflicte armate între state,[9] cel mai mare număr înregistrat, iar în același an s-au înregistrat, de asemenea, cel mai mare număr și cea mai mare proporție de femei din toate timpurile – peste 676 de milioane – care trăiesc la mai puțin de 50 de kilometri de un conflict armat.[10] Realitățile geopolitice acordă tot mai multă prioritate abordărilor de securitate centrate pe stat și bazate pe descurajare, în detrimentul securității umane. Drept urmare, investițiile în prevenirea conflictelor, în construirea păcii și în bugetarea și programarea sensibile la perspectiva de gen nu au ținut pasul cu nevoile. Cercetările sunt clare: militarizarea deturnează fondurile de la investițiile în infrastructura socială și în eforturile de prevenire, cu consecințe disproporționate pentru femei și grupurile marginalizate, care depind cel mai mult de serviciile de sănătate, educație, îngrijire și protecție.[11] Această schimbare a încetinit progresul pe indicatorii-cheie FPS tocmai într-un moment în care ambițiile preventive ale agendei sunt cel mai urgent necesare.[12]

Aceste tendințe sunt întărite și de reducerile susținute ale asistenței oficiale pentru dezvoltare (ODA) și ale finanțării umanitare, inclusiv ale resurselor destinate egalității de gen și drepturilor femeilor. Un sondaj UN-Women din martie 2025, realizat pe 411 organizații ale femeilor, a confirmat că 90 la sută fuseseră deja afectate de reduceri de finanțare, iar 51 la sută fuseseră nevoite să suspende programe.[13] Deși unele țări rezistă tendinței de reducere a ODA, multe dintre membrele Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) care au susținut în mod tradițional ODA orientată spre egalitatea de gen și-au redus substanțial angajamentele.[14] Pe măsură ce bugetele de apărare și securitate cresc, organizațiile societății civile (CSO) axate pe gen și actorii din domeniul construirii păcii se confruntă cu un spațiu financiar tot mai restrâns. De exemplu, în 2025, bugetul ONU pentru menținerea păcii s-a confruntat cu un deficit de 2 miliarde USD.[15] Drept urmare, expertiza în materie de gen se pierde, iar în misiuni precum cea din Sudanul de Sud se închid birouri teritoriale, ceea ce riscă să agraveze riscurile de securitate legate de gen. Mai mult, nu numai că egalitatea de gen se numără adesea printre primele domenii ce sunt reduse sau puse pe plan secund, dar această retragere creează și un teren fertil pentru o rezistență tot mai mare față de angajamentele FPS, atât la nivel normativ, cât și instituțional. Prin urmare, actorii FPS vor fi tot mai limitați în capacitatea lor de a se implica în procesele multilaterale și de a susține activitatea de prevenire pe termen lung.[16]

Reducerea programelor privind genul – atât directă, cât și indirectă – face parte dintr-o reacție adversă sistematică, mai largă, împotriva egalității de gen, a drepturilor omului și a multilateralismului. Într-adevăr, ea nu poate fi separată de tiparele istorice de regres democratic și de narativele politice excluzive îndreptate împotriva femeilor și a comunităților marginalizate, inclusiv, de exemplu, a imigranților. Mai exact, de-a lungul ultimelor decenii (și secole), revendicările femeilor privind egalitatea în drepturi au întâmpinat în mod constant rezistență, ceea ce subliniază caracterul structural al opoziției față de egalitatea de gen. Această rezistență s-a intensificat de la Declarația și Platforma de Acțiune de la Beijing din 1995, adoptate la cea de-a Patra Conferință Mondială privind Femeile, când termenul „ideologie de gen” a început să fie mobilizat de oponenți.[17] De atunci, mișcările anti-gen bine finanțate au căpătat avânt, fiind susținute de state, fundații private, rețele religioase, structuri ale partidelor politice și persoane bogate.[18]

Deși retorica lor variază în funcție de context, acești actori sunt adesea coordonați între blocuri regionale și politice și sunt susținuți de CSO aliniate și de lideri politici.[19] Autoritatea politică este tot mai des prezentată prin prisma supremației „omului puternic", a conservatorismului moral și a respingerii constrângerilor instituționale, făcând parte din această reacție adversă mai amplă împotriva normelor democrației liberale și a ordinii bazate pe reguli.[20] În acest context, egalitatea de gen și drepturile femeilor au devenit tot mai mult ținte persistente. În diferite regiuni, tendințele de guvernare autoritară și iliberală au restrâns spațiul civic, au slăbit responsabilitatea instituțională și au subminat angajamentele față de drepturile universale ale omului, prezentând în același timp egalitatea de gen drept o impunere „ideologică" ce amenință coeziunea socială, identitatea națională sau suveranitatea.

În domeniul securității, genul a devenit un câmp de luptă principal prin care se negociază viitorul guvernanței multilaterale a securității. Procesele multilaterale de securitate au devenit tot mai mult un spațiu-cheie în care egalitatea de gen și agenda FPS sunt promovate, interpretate și, uneori, contestate. Egalitatea de gen este prezentată tot mai des ca destabilizatoare, divizivă sau incompatibilă cu pacea, în special în contexte afectate de conflict sau de tulburări sociale. Susținătorii feminismului, ai drepturilor LGBTQI+ și ai drepturilor omului sunt adesea înfățișați ca actori externi care amenință coeziunea națională, în timp ce retorica anticolonială și bazată pe suveranitate este folosită pentru a rezista normelor internaționale. Aceste tendințe pot fi observate în dezbaterile multilaterale de securitate, unde domină normele militarizate, prioritățile de securitate dură și principiile suveranității. În acest context, genul a devenit un instrument prin care se exprimă rezistența față de multilateralism și de guvernanța internațională, ceea ce evidențiază modul în care guvernanța sectorului de securitate, puterea și autoritatea se intersectează cu norme sociale contestate.[21]

Aceste dinamici depășesc retorica și au implicații profunde pentru egalitatea de gen și pentru securitate. Acest lucru este direct relevant pentru agenda FPS, deoarece ilustrează modul în care eforturile de integrare a perspectivelor de gen în negocierile de pace pot deveni contestate politic, creând un decalaj între angajamentele experților față de construirea păcii incluzivă din perspectiva genului și percepțiile publice mai largi despre egalitatea de gen. De exemplu, cercetările arată că o „campanie împotriva ideologiei de gen" – ce încadra egalitatea de gen și incluziunea LGBTQI+ drept amenințări – a fost organizată activ împotriva includerii prevederilor privind genul în referendumul privind acordul de pace din Columbia din 2016 și a jucat un rol în modelarea percepțiilor politice asupra procesului de pace.[22] Prevederile privind genul din acord – concepute pentru a aborda violența sexuală, drepturile femeilor asupra pământului și recunoașterea victimelor LGBTQI+ – au fost prezentate eronat ca promovând căsătoria între persoane de același sex sau declinul moral. Această narațiune a contribuit la respingerea inițială a referendumului, iar revizuirile ulterioare au diluat formulările privind genul în anumite părți ale acordului. Acest lucru a dus la slăbirea angajamentelor explicite privind genul, ceea ce, la rândul său, a redus mecanismele de responsabilitate pentru violența sexuală.



Vedere de ansamblu asupra reuniunii Consiliului de Securitate privind femeile, pacea și securitatea, axată pe participarea femeilor la pacea și securitatea internațională: de la teorie la practică. © Foto ONU/Eskinder Debebe

Aceste forme diferite de rezistență remodelează practicile instituționale și configurațiile de putere din cadrul guvernanței multilaterale a securității.[23] Pentru diplomați și practicieni, rezistența față de FPS se exprimă printr-o gamă largă de teme și canale, inclusiv negocieri privind formulările, manevre procedurale, reduceri de finanțare și contestarea participării femeilor.[24] Aceste diferite tipuri de rezistență creează dificultăți practice pentru diplomații, practicienii și instituțiile ce lucrează la promovarea angajamentelor FPS.[25] Coordonarea, resursele și implicarea sporite ale actorilor anti-gen au influențat dinamica negocierilor, formulările normative și tiparele de participare în toate domeniile tematice.[26] În același timp, schimbările din fluxurile de finanțare – cu resurse tot mai mari direcționate către activitățile de pledoarie anti-gen și cu sprijin comparativ limitat pentru egalitatea de gen și implementarea FPS – modifică echilibrul de influență în spațiile multilaterale.[27]

Rezistența nu ia întotdeauna forma unei respingeri deschise. Foarte des, ea acționează subtil, prin redeschiderea treptată a formulărilor convenite, manevre procedurale, schimbarea priorităților de finanțare sau chiar limitarea participării femeilor și a comunităților marginalizate. Aceste dinamici contează profund, întrucât rezultatele multilaterale modelează mandatele, prioritățile instituționale și alocarea resurselor, influențând în cele din urmă ale cui preocupări de securitate sunt recunoscute și a cui expertiză informează procesul decizional privind prevenirea, protecția și consolidarea păcii.

Note

1 de Jonge Oudraat C. și Brown M. E. (2025) „The WPS Agenda Beyond 2025: Time for a WPS Treaty", p. 4.

2 Färber K. (2025) „Can the Women, Peace and Security Agenda Save Feminist Foreign Policy?" PRIF Blog.

3 Baldoumas A., Noor A., Knox D., Smyth F., Kezie-Nwoha H., Alabdeh M. și Pettersson M S. (2025) „Beyond Rhetoric, Feminist Leadership for a Transformative WPS Agenda: Discussion on how escalating wars, a backlash against gender justice and a collapse in funding now threaten to strip the agenda of its transformative edge after 25 years" Oxfam International.

4 Achilleos-Sarll C., Kirby P., Naraghi-Anderlini S., Thuys Seelinger K., Grimes R., Weerawardhana C., Haastrup T., Rebelo T., Drumond P., Chilmeran Y., Jayakumar K., Lee-Koo K., Krulisova K., Wright H. și McLeod L. (2025) „Unhappy Birthday! Women, Peace and Security at 25", *International Feminist Journal of Politics*, pp.1–47.

5 Outright International (2023) „The Women, Peace and Security Agenda and its Implications for LGBTIQ People"

6 UN Women (2015) „Women's Participation and a Better Understanding of the Political" în "A Global Study on the Implementation of United Nations Security Council Resolution 1325".

7 Bastick, M. (2025). „Inclusion of Women Builds Trust and Legitimacy". Policy Brief 4, pp. 5–12.

8 „Comunitățile marginalizate" se referă la grupuri de persoane care se confruntă cu dezavantaje sociale, economice sau politice și sunt adesea excluse din pozițiile de putere și de la accesul la resurse în cadrul unei societăți. Această marginalizare rezultă, de obicei, din inegalități structurale și discriminare legate de factori precum rasa, etnia, genul, sexualitatea, dizabilitatea, statutul migrațional sau mediul socioeconomic.

9 Uppsala University (2025) „UCDP: Sharp Increase in Conflicts and Wars".

10 Rustad, S A. (2025) "Women Exposed to Armed Conflict, 1990–2024", GPS Policy Brief 4. (PRIO).

11 UN (2025) „The True Cost of Peace: Rebalancing World Military Spending for a Sustainable and Peaceful Future".

12 UN Women (2025) „What is the Women, Peace and Security Agenda?".

13 United Nations (2025) "Half of Women's Organizations in Crisis Zones Risk Closure Within Six Months" (UN News).

14 Ibid.

15 Holmes G. și Lorentzen J. (2025) "UN Reform, Budget Cuts, and Gender Backlash: What is at stake for Women, Peace and Security in peace operations?", p.2.

16 George R., Koppell C., Smith J. și Kawamura A. (2025) "Funding for Women, Peace and Security: Reflections on 25 years".

17 Ojeda, T., Holzberg, B. și Holvikivi, A. (2024) „A Transnational Feminist Approach to Anti-Gender Politics", în Transnational Anti-Gender Politics: Feminist Solidarity in Times of Global Attacks, Springer Nature Link, pp. 1–32.

18 McEwen H. și Narayanaswamy L. (2023) „The International Anti-Gender Movement: Understanding the rise of anti-gender discourses in the context of development, human rights and social protection", pp. 3–11.

19 UNRISD & UN-Women (2025) „Understanding Backlash Against Gender Equality: Evidence, trends and policy responses", pp.5–11.

20 Moderan, O. (2025) „Virility Politics in the Sahel", (ISPI).

21 Denkovski D. (2022) „Disrupting the Multilateral Order? The impact of anti-gender actors on multilateral structures in Europe", pp. 17–21.

22 Corredor, E. S. (2021). „On the strategic uses of women's rights: Backlash, rights-based framing, and anti-gender campaigns in Colombia's 2016 peace agreement" *Latin American Politics and Society.*

23 ODI Global (2026) „Advancing Gender Rights at the Human Rights Council in Times of Backlash".

24 DCAF (2025) „Atelier de experți privind provocările contemporane la adresa agendei Femei, Pace și Securitate (WPS) și a integrării perspectivei de gen în negocierile multilaterale", 5 noiembrie 2025.

25 Björkdahl, A., Lorentzen, J. și Skjelsbæk, I. (coord.) (2026) „Backlash Against the Women, Peace and Security Agenda: Contesting gender norms" Springer Nature Link.

26 International Service for Human Rights (ISHR) (2018) „The Backlash Against Civil Society Access and Participation at the UN: Intimidation, restrictions and reprisals: 10 case studies", pp. 4–11.

27 UNRISD & UN-Women (2025) „Understanding Backlash Against Gender Equality: Evidence, trends and policy responses", pp. 12–18.

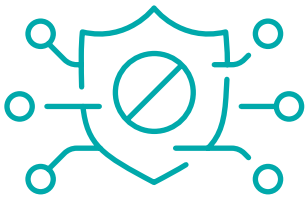

Tipologia rezistenței față de FPS și egalitatea de gen

Rezistența normativă / bazată pe limbaj

În sistemele multilaterale, limbajul este fundamental: el stabilește așteptări politice, modelează mandatele instituționale și creează precedente ce ghidează negocierile și implementarea viitoare. Terminologia convenită stă la baza cerințelor de raportare, a alocărilor de fonduri, a indicatorilor și a conceperii programelor. Prin urmare, eforturile de a contesta limbajul nu sunt dispute simbolice, ci intervenții strategice menite să remodeleze modul în care egalitatea de gen este înțeleasă, operaționalizată și finanțată în întregul sistem multilateral. Această secțiune explorează diferite strategii, inclusiv eliminarea, diluarea și restrângerea formulărilor, dezvoltarea de noi cadre sau contra-narațiuni și „gender washing” (spălarea genului).[1]

Rezistența față de egalitatea de gen există pe o scară, de la respingerea totală a conceptului până la reîncadrarea lui și respingerea sa indirectă. Rezistența normativă și bazată pe limbaj a devenit una dintre cele mai vizibile modalități prin care opoziția față de egalitatea de gen și de agenda FPS se exprimă în procesele multilaterale. Limbajul ce odinioară funcționa ca bază comună pentru cooperare a devenit un loc al contestării politice repetate. Rezistența bazată pe limbaj acționează tot mai mult prin angajament strategic, precum chestionarea, reîncadrarea (de pildă, folosirea sintagmei „egalitate de șanse” în loc de „egalitate de gen” în cadrul agențiilor ONU, considerată mai puțin sensibilă) sau golirea de conținut a terminologiei convenite, în moduri care îi slăbesc forța normativă, menținând totodată aparența legitimității procedurale.

Aceste dinamici contează nu doar politic, ci și instituțional. În diplomația multilaterală, formulările convenite în rezoluții, convenții și cadre de politici modelează modul în care angajamentele internaționale sunt interpretate, puse în aplicare și monitorizate. Odată ce terminologia a fost negociată și adoptată, ea creează un punct de referință comun pentru negocierile viitoare, mandatele instituționale și tiparele practicii statelor. Deși limbajul poate evolua în timp prin consens, el nu poate fi pur și simplu redefinit unilateral fără a redeschide acorduri negociate anterior.



Omar Zniber (la tribună și pe ecrane), Președintele Consiliului pentru Drepturile Omului, prezintă un raport al Consiliului pentru Drepturile Omului în cadrul celei de-a 32-a ședințe plenare a Adunării Generale. © Foto ONU/Loey Felipe

Drept urmare, încercările de a dilua sau reinterpreta terminologia consacrată pot avea consecințe durabile, remodelând treptat modul în care angajamentele sunt înțelese și operaționalizate în întregul sistem multilateral. Schimbările de limbaj sunt, așadar, rareori neutre: ele pot influența modul în care normele sunt interpretate, modul în care acționează instituțiile și, în cele din urmă, modul în care angajamentele sunt puse în practică.[2] În martie 2026, la cea de-a 70-a sesiune a Comisiei pentru Statutul Femeii (CSF), pentru prima dată, un stat membru a propus o rezoluție ce urmărea redefinirea termenului „gen” în cadrul Organizației Națiunilor Unite. Propunerea, depusă în etapa finală a procesului și fără consultări prealabile, urmărea stabilirea unei interpretări restrictive a conceptului, pe baza Anexei IV a Declarației și Platformei de Acțiune de la Beijing. Inițiativa fără precedent a fost întâmpinată cu o respingere pe scară largă din partea statelor membre, nu doar din cauza conținutului ei, ci și a procedurii folosite.[3]

Eliminarea sau diluarea, motivate politic, a terminologiei legate de gen este adesea observată în rezoluții, concluzii și declarații oficiale. Negocierile implică tot mai des o analiză minuțioasă a unor cuvinte specifice, formulările convenite de mult timp fiind redeschise spre dezbatere. Amendamentele ce vizează trimiterile la „gen”, „abordări sensibile la perspectiva de gen”, „autonomie corporală”, „drepturi reproductive” sau „femei apărătoare ale drepturilor omului” au devenit frecvente în forurile din domeniul drepturilor omului și al securității.[4] Chiar și atunci când astfel de amendamente sunt în cele din urmă respinse, ele sunt adesea folosite pentru a distrage atenția de la discuțiile reale, consumând energie diplomatică semnificativă și mutând schimburile într-o postură defensivă, ceea ce limitează oportunitățile de a avansa angajamente mai ambițioase.[5]

Dincolo de diluare și eliminare, rezistența acționează și prin restrângerea limbajului. Activitatea privind genul este adesea limitată la un număr mic de subiecte și de persoane și nu este integrată în mod consecvent în toate chestiunile privind drepturile omului. Numeroși cercetători, activiști și entități ale ONU, precum CEDAW, îndeamnă comunitatea FPS să îmbrățișeze pe deplin toate chestiunile legate de gen ce afectează toate femeile, fetele, bărbații, băieții și persoanele non-binare[6] așa cum se discută mai detaliat în Caseta 1. Această restrângere este semnificativă pentru agenda FPS, deoarece riscă să îi limiteze sfera, depolitizând participarea femeilor la pace și securitate și reducând egalitatea de gen la o problemă „doar a femeilor", în loc de o chestiune de inegalități de putere ce generează conflict și violență.[7]



Caseta 1: Bărbații și masculinitățile în FPS

Din punct de vedere istoric, abordarea masculinităților dăunătoare și militarizate ca și cauze profunde ale conflictelor și violenței nu a fost prioritizată în cadrul agendei FPS. Acest lucru se datorează parțial lipsei de accent pe gen ca sistem de putere, nu doar ca o formulă prescurtată pentru experiențele femeilor. Cu toate acestea, după cum susțin de mult timp numeroase feministe și cercetători ai masculinităților, încă de la conferința de la Beijing, prevenirea violenței împotriva femeilor și fetelor, atât în conflict, cât și în timp de pace, necesită transformarea relațiilor de putere inegale, ceea ce include normele de masculinitate și sistemele ce le privilegiază.[8] În același timp, necesită schimbarea structurilor ce permit și promovează masculinitățile violente sau militarizate. Acestea includ, de pildă, factorii economici ce împing bărbații să se alăture grupărilor armate, politicile și narațiunile statului ce glorifică armata sau industriile de arme și de jocuri ce modelează relația bărbaților cu violența și accesul la arme.[9]

Implicarea bărbaților în contextul FPS s-a concentrat pe abordarea comportamentelor bărbaților individuali ca autori ai violenței, în special ai violenței bazate pe gen (GBV) împotriva femeilor. Această concentrare este de înțeles, întrucât majoritatea violențelor împotriva femeilor, precum și împotriva altor bărbați și a persoanelor non-binare, sunt comise de bărbați. Totuși, concentrarea pe indivizi sau pe intervenții comunitare la scară mică lasă neabordate provocările sistemice și normele masculine.[10] Această de-prioritizare pe termen lung a persistat în ciuda existenței unor instrumente și mecanisme juridice și normative ce recunosc, de exemplu, bărbații ca victime ale violenței sexuale și bazate pe gen legate de conflicte (CR-SGBV).

Acestea includ Rezoluțiile 2106 și 2467 ale Consiliului de Securitate al ONU[11] sau, mai general, Consiliul pentru Drepturile Omului (CDO).[12] Trebuie recunoscut faptul că unii actori, de ăildă grupurile pentru drepturile bărbaților, instrumentalizează unele preocupări și vulnerabilități reale privind educația, bunăstarea și experiențele de violență ale bărbaților, pentru a promova narațiuni ale bărbatului-victimă și pentru a ținti drept țapi ispășitori organizațiile pentru drepturile femeilor și organizațiile feministe. Acești actori anti-gen învinuiesc în mod fals egalitatea de gen în loc de provocările structurale menționate mai sus și prezintă egalitatea drept un joc cu sumă nulă. Prin urmare, orice activitate privind bărbații și masculinitățile beneficiază de responsabilitate față de mișcările feministe și de implicarea femeilor și a persoanelor non-binare, pentru a asigura că egalitatea de gen rămâne obiectivul principal.[13]

Un alt nivel al rezistenței normative se referă la reîncadrarea egalității de gen prin concepte alternative concepute pentru a delegitima abordările bazate pe drepturi. De exemplu, trimiterile la „drepturile familiei", „drepturile părinților" sau „drepturile naturale" sunt introduse tot mai des în textele multilaterale pentru a contesta cadrele universale ale drepturilor omului. De exemplu, în timpul negocierilor privind rezoluțiile FPS – în special cele referitoare la sănătatea și drepturile sexuale și reproductive (SRHR) – unele state membre au contestat includerea unor formulări pe care le consideră în afara normelor tradiționale de pace și securitate. În cazul UNSCR 2467 privind violența sexuală în conflict, trimiterile la SRHR au fost eliminate pe fondul dezacordului politic, iar discuțiile din dezbaterile Consiliului au reflectat opinii divergente privind modul în care genul și drepturile sunt încadrate în raport cu familia și normele sociale.[14] Aceste concepte sunt adesea prezentate ca neutre din punct de vedere cultural sau fundamentate moral, dar ele urmăresc să submineze standardele consacrate privind drepturile femeilor, autonomia corporală sau incluziunea LGBTQI+. În unele cazuri, limbajul bazat pe drepturi este însușit selectiv, de exemplu prin invocarea „libertății religioase", pentru a promova interpretări ale angajamentelor internaționale privind egalitatea de gen.[15] Cu toate acestea, Declarația Universală a Drepturilor Omului (DUDO), Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (ICCPR) și Declarația privind eliminarea tuturor formelor de intoleranță și discriminare bazate pe religie sau convingeri sunt cadre juridice internaționale esențiale, care afirmă dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie pentru toate persoanele. Aceste texte protejează în mod explicit dreptul de a-și manifesta religia sau convingerile, subliniind totodată că restricțiile privind practicile religioase trebuie să fie legale, necesare și nediscriminatorii.[16]

Argumentele bazate pe suveranitate servesc și ele acestei reîncadrări. Apelurile la valorile naționale sunt frecvent folosite pentru a contesta normele internaționale de gen – de exemplu, prin prezentarea promovării egalității de gen de către instituții internaționale precum ONU sau UE ca fiind incompatibilă cu structurile sociale „tradiționale" sau cu prioritățile naționale.[17] În această încadrare, egalitatea de gen este înfățișată ca o ingerință în treburile interne sau ca o amenințare la adresa stabilității politice. Astfel de argumente situează rezistența față de egalitatea de gen în cadrul unor narațiuni mai ample privind suveranitatea statului. În același timp, rezistența înfățișează egalitatea de gen ca fiind divizivă din punct de vedere cultural, destabilizatoare din punct de vedere social sau contraproductivă din punct de vedere economic. Concepte precum „economia inteligentă" sunt mobilizate pentru a susține că dezvoltarea și stabilitatea depind de rolul femeilor în cadrul familiei nucleare, în timp ce egalitatea de gen și drepturile reproductive sunt prezentate ca perturbatoare pentru ordinea socială și progresul național, statul fiind poziționat drept protector împotriva amenințării genului. În acest context, organizațiile feministe și cele de dezarmare sunt înfățișate ca acționând împotriva interesului general.[18]

La nivel global, aceste dinamici afectează tot mai mult nu doar textele negociate, ci și îndrumările tehnice, indicatorii și cadrele de implementare. Pe măsură ce limbajul de gen este contestat sau restrâns, traducerea sa în instrumente operaționale devine mai constrânsă, iar egalitatea de gen devine tot mai mult opțională, nu fundamentală, în cadrul guvernanței multilaterale a securității.[19]Mai recent, aceasta s-a extins la restricții privind accesul și acreditarea organizațiilor considerate „problematice" din motive politice sau din cauza unei presupuse părtiniri ideologice – inclusiv în forumuri precum Convenția privind anumite arme convenționale (CCW) sau pentru statutele ECOSOC – precum și la o presiune tot mai mare de a reformula proiectele sau de a se concentra pe subiecte mai puțin politice pentru a păstra finanțarea și accesul.[20]



Vedere a clădirii Secretariatului, cu drapelele statelor membre în prim-plan, la sediul ONU. © Foto ONU/Manuel Elías

Unele state aplică, de asemenea, standarde duble ce slăbesc agenda egalității de gen: de exemplu, unele guverne pot folosi direct sau indirect egalitatea de gen și reformele juridice drept paravan, inclusiv în forurile multilaterale, pentru a pune în evidență realizările lor în materie de egalitate de gen, continuând în același timp să folosească tactici represive și dictatoriale, precum întemnițarea liderilor opoziției și reprimarea brutală a protestelor de masă. Alte state pot promova egalitatea de gen în străinătate, fără a o promova pe deplin pe plan intern.[21]

În ansamblu, aceste dinamici demonstrează că rezistența normativă și bazată pe limbaj nu ține doar de terminologie, ci de remodelarea limitelor a ceea ce este acceptabil din punct de vedere politic în cadrul guvernanței multilaterale a securității. Egalitatea de gen a devenit o problemă politică prin care sunt promovate provocări mai ample la adresa drepturilor omului, a multilateralismului și a cooperării internaționale. Acest lucru se întâmplă într-un moment în care sprijinul pentru politicile de egalitate de gen scade în unele țări, după cum ilustrează renunțarea la politicile externe feministe. Deși majoritatea statelor continuă să-și exprime sprijinul pentru includerea perspectivelor de gen în FPS, deși nu la fel de ferm, pare că tot mai puține state sunt dispuse să contribuie în mod vizibil (inclusiv financiar) la lupta împotriva opoziției coordonate în viitor. În acest context, apărarea formulărilor convenite a devenit o necesitate strategică nu doar pentru păstrarea integrității agendei FPS, ci și pentru dezvăluirea dinamicilor de putere subiacente și protejarea sistemului multilateral de care aceasta depinde. De exemplu, atunci când limbajul de gen este restrâns, instituțiile din sectorul de securitate primesc mandate mai înguste.

Când „genul” este înlocuit cu „femei și fete”, aceasta subminează analiza de gen ca instrument pentru înțelegerea dinamicilor de putere și pentru orientarea eficacității, responsabilității și legitimității. Riscul cu care ne confruntăm este, așadar, nu doar erodarea angajamentelor normative privind egalitatea de gen și agenda FPS, ci și impactul negativ asupra vieții femeilor și a grupurilor marginalizate.[22]

Rezistența instituțională

Rezistența instituțională se poate manifesta în multiple forme. Această notă de politici se va concentra asupra a două forme principale și interconectate de rezistență: cea procedurală și cea financiară.

Rezistența procedurală se referă la utilizarea regulilor formale și informale, a practicilor de negociere și a procedurilor pentru a obstrucționa, întârzia sau dilua angajamentele privind egalitatea de gen și FPS, fără a le contesta neapărat în mod explicit. Spre deosebire de opoziția normativă manifestă, tacticile procedurale acționează în cadrul mecanismelor acceptate ale diplomației multilaterale, permițând ca rezistența să fie încadrată ca tehnică, neutră sau determinată de proces. Într-adevăr, acest lucru face ca o astfel de rezistență să fie deosebit de dificil de contestat, întrucât este adesea justificată în numele consensului, al incluziunii sau al respectării practicilor de negociere consacrate.[23]



Rezistența procedurală se referă la utilizarea regulilor formale și informale, a practicilor de negociere și a procedurilor pentru a obstrucționa, întârzia sau dilua angajamentele privind egalitatea de gen și FPS, fără a le contesta neapărat în mod explicit.

O tactică frecventă constă în introducerea unor amendamente în ultimul moment, menite să elimine sau să slăbească formulările legate de gen sub pretextul păstrării „consensului”. Textul convenit este redeschis în etape avansate ale negocierilor, adesea atunci când delegațiile sunt sub presiunea timpului, iar capitalul politic este limitat. Aceste amendamente vizează frecvent formulările privind genul, inclusiv în rezoluții în care genul nu este tema principală, forțând delegațiile să aleagă între protejarea unor formulări specifice și asigurarea adoptării textului în ansamblu. Aceasta normalizează adesea ideea că prevederile privind egalitatea de gen sunt completări negociabile, nu componente integrale ale guvernanței păcii și securității.[24]

Strâns legată de aceasta este utilizarea strategică excesivă a unor instrumente procedurale, precum procedurile de tăcere, obiecțiile și moțiunile de ordine, pentru a bloca sau a întârzia trimiterile la egalitatea de gen și la FPS. Procedurile de tăcere sunt menite să eficientizeze negocierile, presupunând consimțământul în absența unor obiecții până la un termen-limită, însă actorii rezistenți folosesc tot mai des aceste mecanisme pentru a formula obiecții în momente critice, declanșând noi runde de negociere sau forțând votul. În instituțiile cu sediul la Geneva, ce se bazează în mod tradițional pe consens, astfel de perturbări au un impact disproporționat, întrucât prelungesc discuțiile până seara târziu, epuizează delegațiile mai mici cu capacitate limitată de personal și subminează încrederea, inclusiv în mecanismele de guvernanță multilaterală.[25]



Caseta 2: Contestarea procedurală la cea de-a 59-a sesiune a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului (Geneva, iunie–iulie 2025)

La cea de-a 59-a sesiune a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului (HRC59), negocierile privind rezoluțiile legate de gen au ilustrat o intensificare notabilă a contestării procedurale în jurul unor norme bine stabilite privind drepturile omului. Un exemplu central a fost rezoluția privind „Accelerarea eforturilor de eliminare a tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor: prevenirea prin realizarea drepturilor economice, sociale și culturale". Deși inițiativa a atras un sprijin larg din partea societății civile și a multor delegații, textul a fost supus unui număr de nouă amendamente introduse în faza de negociere, redeschizând concepte deja larg acceptate în cadrul ONU.

În loc să propună eliminări directe, multe dintre amendamente au urmărit reîncadrarea sau restrângerea terminologiei convenite, prezentând modificările drept clarificări. Propunerile au inclus înlocuirea trimiterilor la „educația sexuală cuprinzătoare" cu „educație adecvată vârstei", definită prin contextul cultural și îndrumarea părinților; substituirea formulărilor privind „sănătatea și drepturile sexuale și reproductive" cu formulări mai generale referitoare la sănătatea fizică și mintală; și înlocuirea „autonomiei corporale" cu „integritatea personală". Deși încadrate în termeni procedurali și tehnici, astfel de revizuiri ar fi modificat semnificativ sfera și ambiția angajamentelor aflate în discuție.

Prin redeschiderea repetată a limbajului normativ negociat anterior, actorii procedurali au îndepărtat Consiliul de la negocierea orientată spre consens către un proces mai consumator de timp. Introducerea repetată a unor încadrări alternative, precum privilegierea interpretărilor „bazate pe sex" în detrimentul terminologiei consacrate privind genul, a obligat delegațiile care susțin standardele existente să se mobilizeze defensiv, consacrând capital diplomatic și timp de negociere păstrării acordurilor anterioare, în loc de avansarea implementării.

Acest episod ilustrează o schimbare mai amplă, observabilă în diferite contexte multilaterale: o normalizare treptată a renegocierii permanente, cu implicații pentru previzibilitate, memoria instituțională și stabilitatea standardelor convenite. Sursa: OECD (12 martie 2026) „ODA for gender equality is plummeting: How can we protect it?" Blogul OECD.

Surse: Association for Women's Rights in Development (AWID), 12 mai 2025, „The Politics of Gender and Sexuality at HRC59: Beyond backlash and posturing" și Sexual Rights Initiative (SRI), 14 iulie 2025, „Did You Miss It? Here's what happened at HRC 59!"

Cazurile recente din Geneva internațională ilustrează modul în care perturbarea procedurală poate fi mobilizată în jurul chestiunilor de gen și poate destabiliza procesele de guvernanță existente. Studiul de caz din Caseta 2 demonstrează că prevederile legate de gen sunt tot mai des supuse respingerii. Aceste momente marchează o abatere semnificativă de la practica de lungă durată și semnalează disponibilitatea de a redeschide cadre normative stabilite prin escaladare procedurală.[26]

Politica de blocuri amplifică în continuare rezistența procedurală. Comportamentul de vot coordonat al coaliților conservatoare sau sceptice permite delegațiilor să slăbească în mod sistematic formulările privind genul sau să se opună inițiativelor legate de gen în mai multe forumuri. Aceste alianțe acționează adesea transnațional, întărindu-și reciproc pozițiile în procesele privind drepturile omului, sănătatea, munca și dezarmarea. Acționând colectiv, blocurile pot exercita presiune asupra statelor indecise sau „de mijloc", ridicând costul politic al sprijinirii egalității de gen și consolidând percepția că astfel de poziții sunt divizoare sau riscante.[27]

Rezistența procedurală se manifestă și în practici ce limitează participarea și influența experților în materie de gen și ale reprezentanților societății civile. Timpul de vorbire al experților în materie de gen, al femeilor promotoare de pace și al reprezentanților societății civile este adesea limitat, de-prioritizat sau restrâns la puncte marginale de pe ordinea de zi. Procesele de acreditare și de participare pot fi ele însele manipulate prin aprobări întârziate, modificări de ultim moment ale ordinii de zi sau cerințe ce privilegiază ONG-urile consacrate sau afiliate statului, ceea ce restrânge efectiv cine poate vorbi și când. Dacă grupurile de femei au fost destul de vizibile în mediile multilaterale, inclusiv la ONU, numeroase organizații pentru drepturile femeilor și organizații feministe din Majoritatea Lumii sau organizații conduse de persoane / femei de culoare nu îndeplinesc adesea aceste așteptări formale sau nu dispun de resursele necesare pentru a veni la Geneva (a se vedea secțiunea „Rezistența financiară"). Aceste bariere reduc, așadar, diversitatea vocilor la mesele decizionale și fac mai dificil ca expertiza nuanțată în materie de gen să modeleze rezultatele, chiar și în procese cu angajamente normative altfel puternice.[28] Deși aceste măsuri nu constituie neapărat o opoziție explicită față de egalitatea de gen, efectul lor cumulat este de a restrânge gama de perspective ce modelează deciziile și de a marginaliza expertiza ce ar putea contesta narațiunile dominante.

Rezistența procedurală poate apărea și la un alt nivel, prin fragmentarea chestiunilor de gen în mai multe procese paralele, ceea ce împiedică responsabilitatea intersectorială și avantajează actorii aflați în poziții privilegiate. Rareori egalitatea de gen a fost integrată în mod coerent în toate entitățile organizaționale – considerațiile de gen sunt frecvent dispersate între domeniile umanitar, al drepturilor omului, al dezvoltării, al păcii și al securității, reducându-le vizibilitatea și coerența.[29] Există în continuare o lipsă evidentă de transpunere a activității privind genul în procesele de politici naționale. Printre barierele din spatele acestor compartimente izolate se numără lipsa de coordonare între instituțiile guvernamentale, precum și faptul că CSO au puncte focale diferite.[30]

Această fragmentare contribuie la ceea ce este adesea descris drept „oboseală față de tema genului", în special în rândul delegațiilor cu capacitate limitată. Aceasta rezultă frecvent din lipsa unui număr suficient de experți tehnici în materie de gen și din barierele procedurale (de exemplu, atacarea fiecărei mențiuni a genului,



Vedere de la reuniunea Consiliului de Securitate privind femeile, pacea și securitatea, axată pe participarea femeilor la pacea și securitatea internațională: de la teorie la practică. © Foto ONU/Manuel Elías

negocierile devenind astfel lungi și frustrante).[31] Adesea, aceasta nu este doar un produs secundar inocent al diplomației; este o alegere tactică. Menținerea delegațiilor „blocate" în dezbateri privind terminologia urmărește epuizarea susținătorilor și generarea oboselii. Mai mult, fragmentarea face ca actorilor rezistenți să le fie mai ușor să conteste limbajul de gen într-un forum, evitând în același timp controlul în altele, slăbind impactul general al angajamentelor FPS.[32]

Aceste tactici procedurale fac parte dintr-un tipar mai larg, în care opoziția față de egalitatea de gen și FPS nu este exprimată doar prin contestare directă, ci este și instituționalizată în mecanismele guvernanței multilaterale. În același timp, încrederea în aceleași instituții este erodată. Odată cu transformarea egalității de gen dintr-o obligație fundamentală într-o variabilă negociabilă, integritatea guvernanței este grav subminată. Impactul acestor tactici procedurale se extinde, așadar, dincolo de sălile unde se iau deciziile.[33] Ruperea consensului, invocarea clauzelor de suveranitate și proceduralizarea opoziției față de egalitatea de gen au efecte în cascadă la nivel global, național și local, ale căror consecințe sunt resimțite cel mai acut de femei, fete și minoritățile de gen, în special în contexte fragile și afectate de conflict.[34]

Rezistența financiară se referă la utilizarea explicită și/sau implicită a fluxurilor și strategiilor de finanțare ce, în cel mai bun caz, diluează, neglijează sau subfinanțează și, în cel mai rău caz, de-prioritizează, întârzie și obstrucționează activitatea privind egalitatea de gen.[35] Spre deosebire de alte forme de opoziție, rezistența financiară poate fi justificată ca mijloc necesar pentru atingerea unui scop, permițând ca rezistența să fie prezentată ca fiind în beneficiul societății în ansamblu. Faptul că este adesea justificată în numele realităților financiare, al economiilor și chiar al păcii și securității o face deosebit de dificil de contestat.[36]

Rezistența financiară se referă la utilizarea explicită și/sau implicită a fluxurilor și strategiilor de finanțare ce, în cel mai bun caz, diluează, neglijează sau subfinanțează și, în cel mai rău caz, de-prioritizează, întârzie și obstrucționează activitatea privind egalitatea de gen.

Cheltuielile militare mondiale au crescut la 2.718 miliarde USD în 2024, ceea ce înseamnă că ele au crescut în fiecare an în ultimul deceniu, cu 37 la sută între 2015 și 2024.[37] Cu toate acestea, după cum subliniază raportul Secretarului General al ONU din 2025,[38] asistăm la o trecere de la o înțelegere a păcii și securității centrată pe om către o militarizare dură și ne îndepărtăm de investițiile în măsuri de prevenire a conflictelor, care sunt un pilon al agendei FPS. Studiile arată, de asemenea, că cheltuielile militare crescute afectează adesea cel mai negativ femeile și comunitățile marginalizate,[39] însă egalitatea de gen este fundamentală pentru construirea încrederii, a responsabilității și a eficacității operaționale.[40]

Actuala criză de finanțare afectează în special societatea civilă și organizațiile internaționale ce activează în domeniul genului în întregul sistem multilateral. Numeroase CSO ce activează în domeniul FPS și, mai larg, al GBV și al drepturilor LGBTQI+ funcționează în acest spațiu financiar tot mai restrâns. După cum indică Figura 1, comparativ cu cheltuielile totale pentru dezvoltare, finanțarea egalității de gen scade mai rapid. Potrivit datelor OECD, de fapt, ODA totală a scăzut cu 8,3 la sută între 2023 și 2024, în timp ce ajutorul vizând în mod specific egalitatea de gen a scăzut cu 13 la sută în aceeași perioadă.[41]

Volumul și ponderea ODA cu obiective de egalitate de gen în 2024

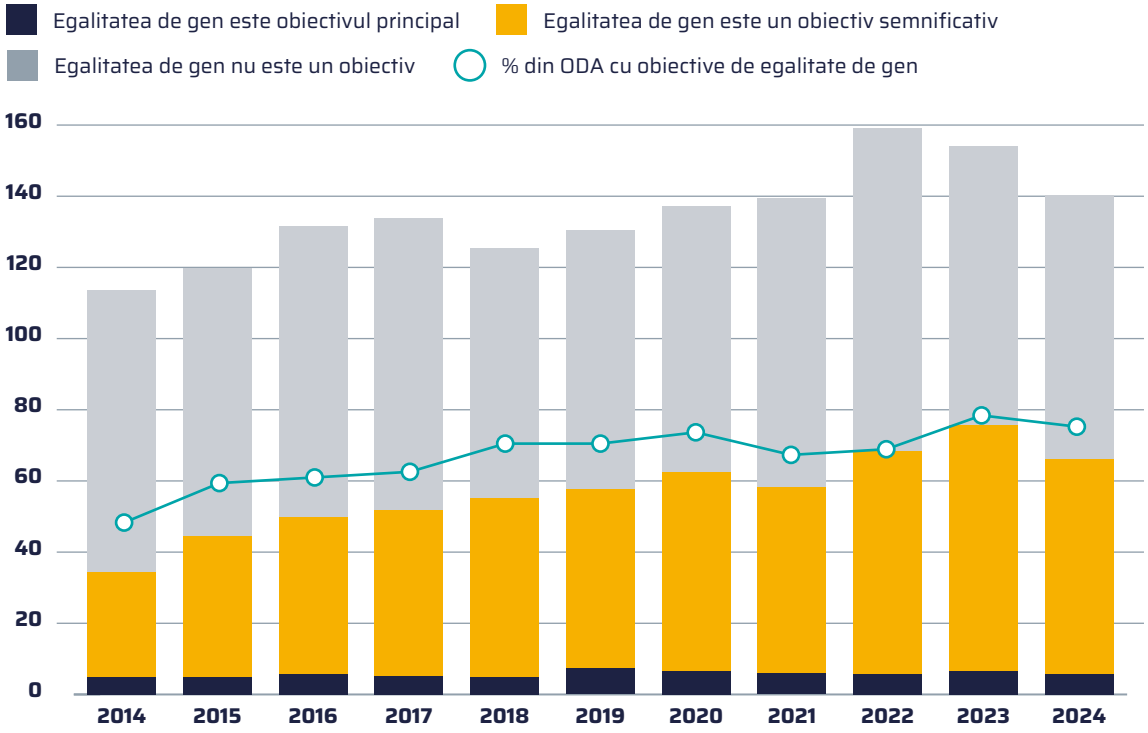

Figura 1. Sursa: OECD (12 martie 2026) „ODA for gender equality is plummeting: How can we protect it?" Blogul OECD.

În 2025, ODA a scăzut cu între 9 și 17 la sută[42]. În 2026, se estimează că aproape jumătate dintre organizațiile pentru drepturile femeilor ce activează în contexte afectate de conflict se vor închide în curând din cauza constrângerilor financiare [43] Această criză de finanțare afectează și ONU însăși, unde reducerile bugetare sunt severe și sistemice, iar unitățile pentru egalitatea de gen și funcțiile FPS se confruntă cu pierderi grave. Deși numeroase instituții și state își reafirmă în mod continuu și public angajamentul față de agenda FPS, inclusiv prin propunerea de a înființa un Centru de Excelență centralizat pentru FPS, acest lucru nu se reflectă sistematic în bugete, personal și priorități operaționale – Centrul de Excelență este o simplă măsură de economisire. În cadrul unei posibile fuziuni între UN-Women și Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), în care se va afla FPS, agenda își va pierde ancorarea instituțională și se va confrunta cu potențiale efecte negative severe.

Pilonii păcii și securității, ai acțiunii umanitare și ai arhitecturii drepturilor omului sunt astfel adesea menținuți doar pe hârtie și devin lipsiți de substanță din cauza reducerilor de personal și de buget care urmează. Activitatea privind egalitatea de gen, în special prin intermediul agendei FPS, a atras atenția asupra inegalităților din sistemele de putere și, deși integrarea acestei activități în întregul sector poate fi în cele din urmă benefică, aceasta nu poate veni cu prețul de a face din gen responsabilitatea tuturor, dar rolul specific al nimănui.[44] Aceste restructurări marginalizează sau fuzionează frecvent mandatele specifice genului, semnalând că egalitatea de gen este considerată sacrificabilă atunci când instituțiile se confruntă cu constrângeri financiare.

Mecanismele de coordonare ce odinioară sprijineau eforturile de integrare transversală se străduiesc să-și mențină relevanța, în special în absența unei finanțări stabile. Acest lucru a creat lacune persistente în memoria instituțională, precum și o capacitate foarte redusă de a continua promovarea unei agende a egalității de gen. Chiar și acolo unde există dovezi, acestea nu sunt utilizate în mod consecvent, întrucât fluctuația de personal este ridicată, iar instrumentele ce captează și transmit lecțiile învățate lipsesc. Această pierdere de expertiză duce la lacune de implementare pe termen lung.[45] Prin urmare, de-finanțarea este legată de întrebarea mai amplă – cine are capacitate de acțiune și cine are puterea de a participa și modela agendele politice, inclusiv pentru guvernanța sectorului de securitate.

Reprezentare și controlul accesului

Secțiunile de mai sus au evidențiat importanța unei alte forme de rezistență: cea a reprezentării. Rezistența bazată pe limbaj sau cea instituțională conduce direct la decizii cu privire la cine este admis în procesele de pace și securitate și în ce condiții. Această rezistență este legată de normele sociale mai ample privind conducerea femeilor și locul lor în societate, care sunt încă prea des puse sub semnul întrebării, și tot mai mult în contextul unei reacții adverse sporite împotriva genului și al unei abordări „dure”, militarizate, a securității, adesea codificată ca masculină, după cum se rezumă în Caseta 3.

Caseta 3: Reprezentarea și conducerea femeilor în domeniul apărării și al diplomației

Reprezentarea și participarea femeilor în sectoarele apărării și diplomației s-au îmbunătățit în ultimii 25 de ani, dar rămân scăzute. La nivel național, de exemplu, în timpul așa-numitului super-an electoral 2025, multe organisme alese au înregistrat un declin al reprezentării femeilor. În ramurile executive, reprezentarea a fost și mai scăzută, doar 22,9 la sută dintre pozițiile din cabinet fiind ocupate de femei în 2025. Dintre aceste posturi, portofoliile de apărare au reprezentat doar 13 la sută, în comparație cu 86 la sută pentru portofoliile privind femeile și egalitatea de gen.[46] Pe scena globală, unele femei ocupă poziții de conducere de rang înalt în instituții multilaterale de prim-plan, inclusiv la Organizația Mondială a Comerțului, la Comisia Europeană, la Fondul Monetar Internațional și la Banca Centrală Europeană. Cu toate acestea, cea mai notabilă poziție, cea de Secretar General al ONU, nu a fost niciodată ocupată de o femeie, în ciuda mai multor campanii pentru alegerea unei femei în acest rol. Reprezentarea femeilor în organizațiile internaționale rămâne, așadar, inegală, iar doar 20 la sută dintre ambasadorii din întreaga lume sunt femei.[47] Mai multe rezoluții ale ONU au solicitat soluționarea acestei probleme, inclusiv UNSCR 2493, care subliniază necesitatea abilitării femeilor în procesele de pace, recunoscând contribuția lor la pace și stabilitate durabile. Cu toate acestea, chiar și în menținerea păcii și în armată, reprezentarea femeilor continuă să fie marginală. Începând cu octombrie 2025, doar 11 la sută dintre trupele desfășurate în misiunile ONU erau femei, iar doar 21 la sută dintre experții și ofițerii militari erau femei. Începând cu ianuarie 2026, 22 la sută dintre membrii personalului de menținere a păcii desfășurat în misiunile ONU și 8 la sută dintre membrii contingentelor militare desfășurate erau femei.[48] În negocierile de pace, femeile reprezentau 7 la sută dintre negociatori și 14 la sută dintre mediatori.[49]

Deși femeile sunt tot mai vizibile în multe forumuri, ele rămân subreprezentate în toate sectoarele,[50] inclusiv în corpul diplomatic,[51] iar atunci când sunt reprezentate, prezența lor nu se traduce automat în participare sau conducere semnificativă pe toate tematicele.[52] Într-adevăr, deși reprezentarea numerică a femeilor este importantă, trebuie să luăm în considerare și chestiunea puterii reale în aceste spații și să ne întrebăm în ce etapă a proceselor decizionale sunt aduse femeile, în toată diversitatea lor, și cărui context, ce chestiuni sau ce portofolii le sunt alocate. În mai multe contexte, femeile rămân limitate la discuțiile privind GBV sau implicarea comunității, în timp ce rolurile de conducere sau negocierile privind aranjamentele politice și de securitate „dură” continuă să fie dominate de bărbați.[53] De exemplu, UN-Women raportează că femeile continuă să fie nereprezentate în spațiile de control al armamentelor și de dezarmare. Acest lucru este demonstrat în Prima Comisie a AGONU, unde, în ciuda unei îmbunătățiri semnificative, femeile erau încă subreprezentate, cu doar 38 la sută în 2024.[54]

Femeile se confruntă cu rezistență față de participarea și conducerea lor egală în toate etapele carierei, chiar înainte de a intra în forurile multilaterale.[55] Ca în alte sectoare, femeile care intră în carierele și spațiile diplomatice ca ambasadoare trebuie să navigheze prin rezistența instituțională din cadrul ministerelor afacerilor externe și al altor instituții, unde politicile le pot penaliza din cauza dublei poveri de îngrijire. Cu alte cuvinte, din cauza normelor și așteptărilor sociale de a avea grijă de familiile lor, este posibil ca ele să nu poată lucra în același mod ca și colegii lor bărbați; același lucru este valabil pentru mediatoare, negociatoare și alte roluri de conducere: aspecte precum politicile privind concediul parental fac parte din soluțiile ce ar trebui puse pe masa discuțiilor.[56]

Și totuși, femeile trebuie să activeze în contexte tot mai dificile. Mai multe diplomate au raportat intimidare și chiar hărțuire sexuală la locul de muncă, inclusiv în forurile multilaterale. De exemplu, diplomatele prezente la negocierile ONU privind clima din 2023 au raportat că au fost hărțuite și intimidate, ceea ce a determinat mai multe țări să depună plângeri la ONU.[57]

În sfârșit, este important să luăm în considerare cine contează drept „reprezentant”, inclusiv în rândul femeilor. Persoanele, inclusiv femeile, apropiate de instituțiile statului pot fi incluse, în timp ce femeile din medii marginalizate, rasializate, rurale sau comunitare sunt frecvent absente, la toate nivelurile. Mai mult, consultările de fațadă sunt instrumente folosite prea des pentru a contracara acest lucru, deși nu se traduc în influență asupra rezoluțiilor sau rezultatelor politicilor. Acest capitol a analizat impactul rezistenței instituționale asupra reprezentării femeilor, limitând prezența și participarea semnificativă a femeilor în toată diversitatea lor, pentru a modela atât procesul, cât și substanța activității privind egalitatea de gen.[58]



Membrii Consiliului de Securitate susțin declarații la punctul de presă al Consiliului pe tema femeilor, păcii și securității. La tribună: Francess Piagie Alghali, Ministra adjunctă a Afacerilor Externe și Cooperării Internaționale din Sierra Leone. © Foto ONU/Eskinder Debebe

Note

1 UNRISD & UN-Women (2025) „Understanding Backlash Against Gender Equality: Evidence, trends and policy responses", pp.5–11.

2 United Nations Treaty Collection, „Glossary of Terms Relating to Treaty Actions", intrările Adoption, Authentication și Amendment, https://treaties.un.org/pages/overview.aspx?path=overview%2Fglossary%2Fpage1_en.xml. A se vedea și Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor (1969), art. 31–32 și 39–40.

3 Quevedo Millán, N. (2026) „CSW70: Motion of No Action Blocks US Resolution on 'Gender' Amid a Global Dispute and Strong Trade Union Involvement"

4 Onsmark, L. și Björkdahl, A. (2026). „Norm Spoiling and Backlash: Women's rights at risk at the UN", în Björkdahl, A., Lorentzen, J. și Skjelsbæk, I. (coord.) *Backlash Against the Women, Peace and Security Agenda*. Norm Research in International Relations. Springer, Cham.

5 Ibid.

6 Non-binar se referă la o identitate de gen care nu se încadrează exclusiv în categoriile tradiționale de bărbat sau femeie. Persoanele care se identifică drept non-binare își pot experimenta genul ca fiind ambele, niciunul, sau undeva pe un spectru între aceste categorii

7 Holmes R. (2024) „Feminist Responses to 'norm-spoiling' at the United Nations", pp. 6–12.

8 Schulz, P. și Lewis, C. (2025) 'Pieces of the Same Puzzle: Men, masculinities, and the Women, Peace, and Security agenda', *Politics & Gender*, pp. 1–7.

9 Enloe, C.H. (2023) „*Twelve Feminist Lessons of War"*. Oakland, California: University of California Press; Peacock, D. *et al.* (2025) „Seeing the Forest for the Trees", în H. Myrttinen et al. (coord.) *Routledge Handbook of Masculinities, Conflict, and Peacebuilding*. ed. 1 Londra: Routledge, pp. 403–416.

10 Myrttinen, H. *et al.* (2025) „Masculinities in Conflict and Peacebuilding: An introduction", în H. Myrttinen et al., *Routledge Handbook of Masculinities, Conflict, and Peacebuilding*. ed. 1 Londra: Routledge, pp. 3–14.

11 Watson, C. (2024) „Opportunities for Collaboration between Women, Peace and Security, and Small Arms Control at the National Level". Small Arms Survey.

12 Genatio, D. și Peacock, D., „Case Study on the Use and Impact of the United Nations Human Rights Council Resolution 35/10".

13 Men Engage Alliance (2023) „The Accountability Framework of MenEngage Alliance".

14 The Compact Women, Peace & Security and Humanitarian Action (2022) „The Gender Security Project".

15 McEwen H. și Narayanaswamy L. (2023) „The International Anti-Gender Movement: Understanding the rise of anti-gender discourses in the context of development, human rights and social protection", pp. 3–11.

16 OHCHR (2026) „International standards: Special Rapporteur on freedom of religion or belief".

17 Ergas Y. (2024) „Accelerating the achievement of gender equality and the empowerment of all women and girls by addressing poverty and strengthening institutions and financing with a gender perspective".

18 Brechenmacher S. (2025) „The New Global Struggle Over Gender, Rights and Family Values".

19 Ibid.

20 Baldus J. (2025) „Gender Backlash in Disarmament and Arms Control: Safeguarding progress amid rising resistance", pp. 8–15.

21 Bjarnegård E. și Zetterberg P. (2026) „How Authoritarians Exploit Gender", *Journal of Democracy*, Vol. 37, nr. 1, pp. 160–71.

22 Baldus J. (2025) „Gender Backlash in Disarmament and Arms Control: Safeguarding progress amid rising resistance".

23 UNRISD & UN-Women (2025) „Understanding Backlash Against Gender Equality: Evidence, Trends and Policy Responses", pp. 12–18.

24 Ibid.

25 Somerville C. (2024) „Countering Gender Trade-offs in Multilateral Negotiations", Geneva Policy Outlook.

26 Ibid.

27 Ibid.

28 International Service for Human Rights (ISHR) (2018) „The Backlash Against Civil Society Access and Participation at the UN: Intimidation, restrictions and reprisals: 10 case studies", pp. 4–11.

29 Djouhri K. și Joly J. (2025) „How to Guide: Developing Strategies and National Action Plans on Small Arms Control". Small Arms Survey.

30 UN (2024) "From Research to Policy: Prospects for gender-transformative small arms control".

31 DCAF (2025) „Atelier de experți privind provocările contemporane la adresa agendei Femei, Pace și Securitate (WPS) și a integrării perspectivei de gen în negocierile multilaterale", 5 noiembrie 2025.

32 Brechenmacher S. (2025) „The New Global Struggle Over Gender, Rights and Family Values".

33 DCAF (2025) „Atelier de experți privind provocările contemporane la adresa agendei Femei, Pace și Securitate (WPS) și a integrării perspectivei de gen în negocierile multilaterale”, 5 noiembrie 2025.

34 Somerville C. (2024) „Countering Gender Trade-offs in Multilateral Negotiations”.

35 DCAF (2025) „Atelier de experți privind provocările contemporane la adresa agendei Femei, Pace și Securitate (WPS) și a integrării perspectivei de gen în negocierile multilaterale”, 5 noiembrie 2025.

36 Tabbush C. (2025) „Understanding Backlash Against Gender Equality: Evidence, trends and policy responses”. (UN Women Knowledge Portal).

37 Liang, K., Dr Tian N., Dr. Lopes da Silva D., Scarazzato L., Zubaida A. K. și Guiberteau Ricard J. (2025) „Trends in World Military Expenditure, 2024”, (SIPRI).

38 UN (2025) „For Humanity: Report of the Secretary-General on the Work of the Organization 2025”, (United Nations iLibrary).

39 UN Women (2022) „The Impact of Militarization on Gender Inequality”.

40 Georgetown Institute for Women, Peace and Security (2025) „Gendered Impacts on Operational Effectiveness of UN Peace Operations”.

41 OECD (2026) „ODA for Gender Equality is Plummeting: How can we protect it?” Blogul OECD (12 martie 2026).

42 OECD (2025) „Cuts in Official Development Assistance: OECD projections for 2025 and the near term”. Raportul integral.

43 Stamm L. (2026) „Pushing Back the Pushback? WPS, power politics, and liberal retreat”. PRIF blog. 6 februarie 2026.

44 ODI Global (2025) „Victims, Perpetrators or Agents of Change? Gender norms and protection”.

45 DCAF (2025) „Atelier de experți privind provocările contemporane la adresa agendei Femei, Pace și Securitate (WPS) și a integrării perspectivei de gen în negocierile multilaterale”, 5 noiembrie 2025.

46 World Economic Forum (2024) „Gender Equality: How many women hold cabinet positions in 2024?”.

47 LSE (2024) „Strengthening the Representation of Women in Diplomacy: Challenges and policy solutions”. (LSE Ideas).

48 United Nations Mine Action Service (UNMAS) (2026) „Troop-Contributing Countries Achieving Gender Parity Targets”.

49 UN Women (2025) „Facts and Figures: Women, Peace and Security”. (UN Women Headquarters).

50 GWL Voices (2026) „Women in Multilateralism 2026: The Unfinished Quest for Gender Parity”.

51 UN Women (2026) „Women in the Diplomatic Corps: Normative frameworks, structural barriers and policy recommendations”.

52 PRIO (2025) „Women Ambassadors in the UN Security Council: Are they shaping the practice of diplomacy?” în *Gender and Diplomacy: Critical Junctures, Innovations, and Future Research Directions*.

53 DCAF (2025) „Atelier de experți privind provocările contemporane la adresa agendei Femei, Pace și Securitate (WPS) și a integrării perspectivei de gen în negocierile multilaterale”, 5 noiembrie 2025.

54 UN Women (2025) „Facts and Figures: Women, Peace and Security”. (UN Women Headquarters).

55 OECD (2025) „Women Still Lag Behind Men in Reaching Leadership Roles” în „Gender Equality in a Changing World: Taking stock and moving forward”.

56 LSE (2024) „Strengthening the Representation of Women in Diplomacy: Challenges and Policy Solutions”.

57 Ibid.

58 Ibid.

Strategii pentru navigarea rezistenței

Recomandările ce urmează sunt menite să sprijine diplomații, practicienii, factorii de decizie și actorii instituționali în navigarea prin medii multilaterale tot mai contestate, consolidând totodată substanța, legitimitatea și viabilitatea pe termen lung a agendei FPS. Ele sunt organizate în jurul a patru obiective strategice: promovarea normelor sensibile la perspectiva de gen, consolidarea proceselor incluzive, construirea unei infrastructuri instituționale incluzive și accelerarea participării semnificative. Împreună, aceste acțiuni urmăresc să sprijine o guvernanță multilaterală mai rezilientă și să consolideze integrarea egalității de gen ca o componentă esențială a unei G/RSS eficace.





Promovarea normelor sensibile la perspectiva de gen

01 Protejați formulările convenite, permițând totodată o exprimare adaptabilă ce păstrează sensul și împiedică blocarea negocierilor.

Redeschiderea terminologiei stabilite este adesea o tactică deliberată de slăbire a angajamentelor normative, menținând în același timp legitimitatea procedurală. Totuși, rigiditatea poate genera și impasuri și poate reduce spațiul de implicare a statelor ezitante, prudente sau aflate sub presiune politică. O abordare practică este de a distinge între fond (nenegociabil) și formă (adaptabilă). Aceasta înseamnă identificarea termenilor esențiali, deoarece declanșează mandate, raportări și fluxuri de finanțare relevante pentru guvernanța sectorului de securitate, precum și a situațiilor în care formulări alternative pot menține neschimbate aceleași obligații. În practică, delegațiile pot susține această abordare clarificând în prealabil „liniile roșii” interne și dezvoltând instrumente interne de referință simple, ce vor asigura consecvența în negocieri, vor reduce presiunea deciziilor de ultim moment și vor sprijini delegațiile mai mici să răspundă rapid atunci când limbajul este contestat. Atunci când este posibil, ancorați formulările contestate în texte convenite anterior și în cadre existente, pentru a reduce aparența unor concepte „noi” și pentru a preveni încercările de a redefini egalitatea de gen drept opțională sau externă guvernanței securității.

02 Utilizați dovezile în mod strategic pentru a consolida egalitatea de gen ca parte integrantă a guvernanței securității, a prevenirii violenței și a eficacității instituționale.

Dovezile rămân un instrument esențial pentru menținerea implicării în medii contestate, în special în raport cu statele ezitante sau prudente din punct de vedere politic. Prezentarea angajamentelor privind egalitatea de gen și FPS prin date despre prevenirea violenței, eficacitatea instituțională, protecția civililor și sustenabilitatea păcii poate contribui la mutarea discuțiilor de la încadrarea ideologică către rezultate de guvernanță. Această abordare completează argumentele bazate pe drepturi, demonstrând că politicile sensibile la perspectiva de gen consolidează instituțiile de securitate, sporesc responsabilitatea și îmbunătățesc credibilitatea și eficacitatea acțiunii multilaterale.

03 Coordonați narațiuni proactive ce neutralizează tacticile de subminare a normelor și împiedică actorii opoziției să stabilească termenii dezbaterii.

Actorii anti-gen folosesc tot mai des mesaje sofisticate, adoptând uneori limbajul drepturilor, al dezvoltării și al dovezilor, pentru a promova poziții excluzive. Pentru a răspunde eficace, misiunile și partenerii care împărtășesc aceleași valori pot dezvolta truse de instrumente comune ce explică de ce contează limbajul de gen pentru mandate și implementare; pot anticipa tacticile frecvente de reîncadrare (precum utilizarea „drepturilor familiei” sau „drepturilor părinților” pentru a dilua autonomia corporală sau a exclude persoanele LGBTQI+); și pot formula alternative incluzive ce rezonează în diverse contexte politice și culturale. Încadrarea egalității de gen ca factor ce contribuie la instituții mai puternice, la coeziune socială și la prevenirea violenței poate ajuta la plasarea FPS în agende mai ample de reformă a securității, în loc de a permite actorilor opoziției să definească dezbaterea.

04 Reduceți ambiguitatea strategică în contexte multilingve și multiculturale, clarificând termenii contestați din timp și în mod consecvent în toate procesele.

Negocierile multilingve creează oportunități pentru ambiguitate deliberată, permițând ca unele concepte convenite, precum egalitatea de gen sau participarea, să fie prezentate ca neclare sau necorespunzătoare din punct de vedere cultural. Acolo unde astfel de riscuri sunt previzibile, clarificarea limbajului în baza cadrelor internaționale existente privind drepturile omului poate contribui la prevenirea interpretărilor eronate. Explicațiile sensibile la context, ce respectă diversitatea culturală, reafirmând totodată universalitatea, reduc spațiul pentru utilizarea strategică abuzivă și consolidează legitimitatea normelor incluzive din punct de vedere al genului în cadrul textelor negociate.



Consolidarea proceselor incluzive

01 Stabilizați „terenul de mijloc” prin diplomație informală susținută și strategii de reducere a riscurilor.

Implicarea statelor din „terenul de mijloc” necesită o diplomație informală susținută, ce depășește declarațiile formale și intervențiile în plen. Conversațiile bilaterale, schimburile în grupuri mici și contactele informale regulate pot contribui la construirea încrederii, la clarificarea intențiilor și la reducerea percepției că egalitatea de gen este o poziție riscantă din punct de vedere politic. În timp, o astfel de implicare poate stabiliza pozițiile, poate preveni surprizele din etapele finale și poate consolida sprijinul pentru abordările sensibile la perspectiva de gen în cadrul unor discuții mai ample privind guvernanța securității, inclusiv cele ce modelează procesele de reformă a sectorului de securitate.

02 Identificați din timp vulnerabilitățile procedurale și dezvoltați răspunsuri comune pentru a minimiza epuizarea și concesiile de ultim moment.

Rezistența procedurală – inclusiv amendamentele târzii, obiecțiile formulate în cadrul procedurilor de tăcere și moțiunile de ordine – funcționează deoarece pare tehnică, neutră și legitimă, consumând în același timp, energie și capacitate de personal. Cel mai eficient răspuns este pregătirea: urmărirea locurilor în care tind să apară obiecțiile, anticiparea intervențiilor din etapele finale și coordonarea protocoalelor de răspuns, astfel încât delegațiile mai mici să nu rămână izolate. Măsurile practice pot include sisteme de rotație între misiunile ce împărtășesc aceleași valori pentru a monitoriza sălile, a face schimb de informații actualizate și a asigura continuitatea pe parcursul sesiunilor lungi.

03 Creați mecanisme ușoare de avertizare timpurie pentru a semnala tacticile reacției adverse înainte ca acestea să devină crize de negociere.

Rezistența este tot mai coordonată și transnațională; ea se propagă între domenii tematice și instituții. Avertizarea timpurie nu necesită o nouă birocrație; ea poate fi construită prin contacte regulate între misiuni, entități ale ONU și parteneri de încredere din societatea civilă, pentru a identifica formulările recurente de subminare a normelor, amendamentele târzii anticipate, amenințările la adresa finanțării și a personalului sau tacticile planificate de „presiune publică”. În practică, delegațiile pot desemna puncte focale între misiuni, pot integra momente de avertizare timpurie în reuniunile de coordonare existente sau pot elabora documente comune simple ce urmăresc tacticile recurente în diferite procese. Valoarea practică este oportunitatea: atunci când delegațiile identifică tiparele din timp, ele pot pregăti răspunsuri coordonate, distribui volumul de muncă și implica partenerii în mod proactiv, în loc să reacționeze în epuizare și izolare.

04 Documentați sistematic erodarea procedurală pentru a consolida memoria instituțională, responsabilitatea și împărțirea sarcinilor.

Rezistența procedurală scapă adesea responsabilității deoarece nu este urmărită: o mică eliminare aici, o schimbare a ordinii de zi dincolo, o acreditare întârziată în altă parte. În timp, ea produce o erodare cumulativă ce devine normalizată. Documentarea sistematică a formulărilor slăbite, a deciziilor întârziate, a participării reduse și a deficiențelor de raportare ajută delegațiile să recunoască tiparele, să informeze personalul nou-venit și să ridice preocupări în fața conducerii instituționale. De asemenea, le permite actorilor care împărtășesc aceleași valori să împartă povara răspunsului, în loc să se bazeze pe același grup restrâns pentru a gestiona provocările recurente. Pentru a asigura că documentarea sprijină responsabilitatea instituțională, delegațiile pot integra constatările în reuniunile de coordonare existente, în consultările informale și în schimburile dintre misiuni. Acolo unde este cazul, tiparele recurente pot fi reflectate și în contribuțiile la briefing-uri tematice sau la discuții de evaluare instituțională. Acest lucru poate ajuta la identificarea tendințelor sistemice, la sprijinirea învățării colective și la consolidarea bazei de dovezi ce informează politicile și procesele G/RSS.

Construirea unei infrastructuri instituționale incluzive

01 Stabiliți expertiza în materie de gen ca infrastructură instituțională esențială pentru mandate, în special în perioadele de restructurare și de reduceri bugetare.

Reducerile bugetare, restructurările și reducerile de personal afectează adesea în mod disproporționat unitățile și expertiza în materie de gen, semnalând că angajamentele privind egalitatea sunt sacrificabile în perioade de constrângeri. Integrarea transversală a perspectivei de gen nu este doar un angajament normativ; este o componentă importantă a guvernanței eficace, ce permite o mai bună analiză a riscurilor, o concepere a politicilor mai receptivă și o responsabilitate îmbunătățită. În cadrul proceselor de guvernanță a securității, expertiza în materie de gen ajută instituțiile să înțeleagă mai bine nevoile de securitate ale comunităților, să își îmbunătățească receptivitatea și să construiască încrederea publicului. Protejarea posturilor dedicate, integrarea expertizei în cadrul echipelor și instituționalizarea angajamentelor prin măsuri de politică sau juridice pot contribui la asigurarea faptului că perspectivele de gen rămân integrate în funcțiile de bază ale guvernanței securității, în loc să fie tratate ca preocupări externe.

02 Stabilizați și diversificați finanțarea care permite o implicare susținută și contracarează rețelele anti-gen.

Accesul la finanțare determină direct cine poate participa la procesele multilaterale și ale cui perspective sunt reprezentate. Diversificarea surselor de finanțare și a parteneriatelor este din ce în ce mai necesară pentru a susține participarea femeilor, în special în procesele cu sediul la Geneva, ce necesită o implicare continuă. Modelele de finanțare mai previzibile, multianuale și flexibile sunt esențiale pentru a reduce precaritatea, a permite planificarea strategică și a contracara asimetria tot mai mare dintre actorii anti-gen, bine finanțați, și susținătorii egalității, cu resurse insuficiente.

03 Investiți în instrumente practice de continuitate ce reduc dependența de memoria individuală în medii cu fluctuație ridicată de personal.

Resursele financiare singure nu sunt suficiente pentru a susține activitatea privind egalitatea de gen în medii cu fluctuație ridicată de personal. Există o nevoie tot mai mare de resurse vii, adaptabile, ce să urmărească formulările convenite, liniile roșii emergente și tendințele de negociere legate de gen și FPS. În medii caracterizate de rotație frecventă a personalului și de niveluri inegale de expertiză în materie de gen, astfel de instrumente susțin continuitatea, reduc dependența de memoria individuală și ajută delegațiile să răspundă cu mai multă încredere atunci când limbajul este contestat. Atunci când sunt dezvoltate în colaborare între misiuni, entități ale ONU și societatea civilă, aceste resurse consolidează, de asemenea, conștientizarea comună a situației și reduc fragmentarea între procese.

04 Înființați comunități de practică intersectoriale pentru a depăși compartimentările și a răspunde rapid atunci când presiunea crește.

Reacția adversă prosperă în fragmentare: contestă limbajul de gen într-un forum, slăbește participarea în altul și reduce bugetele în altă parte. Comunitățile de practică ajută la contracararea acestui fenomen prin crearea unei conștientizări comune a situației, alinierea strategiilor și asigurarea unui sprijin rapid atunci când presiunea crește. Acestea pot rezulta din conectarea misiunilor diplomatice, a entităților ONU și a CSO ce activează în domenii diferite, inclusiv drepturile omului, domeniul umanitar, dezarmarea, tehnologia, sănătatea și munca. Ele pot reduce dependența de un grup tot mai restrâns de susținători și pot distribui volumul de muncă ce altfel duce la oboseală. Într-un context de resurse în scădere, coordonarea este în sine o formă de reziliență și una dintre cele mai practice modalități de a proteja infrastructura ce menține angajamentele FPS aplicabile.



Accelerarea participării semnificative

01 Protejați participarea semnificativă tratând controlul accesului ca pe un risc fundamental de guvernanță, nu ca pe o chestiune secundară.

„Controlul accesului (gatekeeping)” se referă la controlul asupra accesului, participării sau influenței în cadrul unui sistem sau al unei instituții, exercitat de anumiți actori care determină, în cele din urmă, cine poate contribui, ale cui voci sunt auzite și care idei sau perspective au voie să modeleze deciziile. Prin urmare, nu este o chestiune secundară; este un mecanism prin care rezistența devine materială. Atunci când promotoarele păcii, organizațiile feministe și susținătorii drepturilor LGBTQI+ sunt marginalizați (prin obstacole birocratice, modificări de ultim moment sau intimidare), mediul de negociere devine mai puțin informat și mai vulnerabil la narațiuni înguste, centrate pe stat. Prin urmare, eforturile diplomatice ar trebui să includă promovarea unor practici transparente de acreditare, susținerea unor oportunități echitabile de a lua cuvântul și contestarea alegerilor procedurale ce marginalizează sistematic expertiza în materie de gen.

02 Consolidați căile de acces către conducere și influență pentru femei în toate portofoliile de pace și securitate, inclusiv în „securitatea dură”.

Participarea femeilor trebuie să depășească reprezentarea numerică și să includă o influență substanțială în toate etapele negocierii și în toate portofoliile tematice, inclusiv în cele codificate în mod tradițional drept „securitate dură”. Consolidarea căilor de acces către conducere pentru femei în cadrul delegațiilor și al proceselor multilaterale contribuie la contracararea ierarhiilor de gen persistente și asigură faptul că femeile modelează deciziile politice, de securitate și instituționale ce influențează guvernanța și reforma instituțiilor de securitate.

03 Susțineți accesul și expertiza societății civile pentru a proteja legitimitatea de jos în sus și a îmbunătăți calitatea deciziilor.

CSO, în special cele ce reprezintă femeile, comunitățile LGBTQI+ și populațiile afectate de conflict, rămân surse esențiale de expertiză, dovezi și responsabilitate. Cu toate acestea, ele se confruntă cu bariere tot mai mari de acces, inclusiv constrângeri financiare, restricții de viză și opoziție politică. Sprijinul susținut pentru participarea societății civile este esențial pentru menținerea legitimității de jos în sus în cadrul proceselor multilaterale și pentru a preveni desprinderea agendei FPS de comunitățile pe care este menită să le servească.

04 Promovați solidaritatea activă (allyship) pentru a normaliza egalitatea de gen ca responsabilitate comună în toate agendele de securitate.

Responsabilitatea pentru promovarea egalității de gen nu ar trebui să revină exclusiv femeilor. Promovarea solidarității active, în special în rândul bărbaților, ajută la redistribuirea responsabilității, la asigurarea sprijinului politic și financiar și la normalizarea egalității de gen ca o preocupare comună de guvernanță, nu ca o chestiune de nișă. Solidaritatea activă contribuie, de asemenea, la integrarea perspectivelor de gen în toate discuțiile tematice, în loc să fie limitate la spații dedicate. Implicarea statelor ce oferă sprijin, dincolo de rețelele formale ale politicii externe feministe, inclusiv a actorilor din „terenul de mijloc”, extinde și mai mult coalițiile și reduce polarizarea.



Vedere a clădirii ONU din Geneva, cu Alpii în fundal.
© Cheng Lin/Unsplash

Concluzii

Analiza din această notă demonstrează că rezistența față de egalitatea de gen și de agenda FPS nu mai este marginală sau episodică. Ea este sistematică, coordonată și încorporată în dimensiunile normativă, procedurală, instituțională și financiară ale guvernanței multilaterale. Miza nu este doar promovarea egalității de gen ca obiectiv de sine stătător, ci și credibilitatea și eficacitatea guvernanței securității și ale sistemului multilateral, aflat într-o criză profundă.

Integrarea perspectivelor de gen în negocierile multilaterale este mult mai mult decât un exercițiu normativ sau simbolic. Perspectivele de gen sunt esențiale pentru încorporarea considerentelor privind drepturile omului și securitatea umană în G/RSS. Ele ajută la asigurarea faptului că politicile, mandatele și cadrele operaționale reflectă realitățile trăite ale populațiilor pe care instituțiile de securitate sunt menite să le servească. Atunci când perspectivele de gen sunt contestate, marginalizate sau tratate ca fiind sacrificabile din punct de vedere politic, aceste obiective mai ample sunt direct subminate. Rezultatul nu este doar o performanță mai slabă în privința egalității de gen, ci și angajamente diluate față de prevenire, protecție și responsabilitate, în sens mai larg.

Tiparele reacției adverse ilustrează modul în care atacurile împotriva egalității de gen servesc adesea unui scop mai larg. Genul a devenit un punct de intrare prin care actori coordonați încearcă să conteste normele multilaterale, să slăbească infrastructurile drepturilor omului și să remodeleze limitele legitimității instituționale. Rețelele anti-gen bine finanțate acționează cu o intenție politică clară, mobilizându-se în diverse regiuni și forumuri, și își rafinează tot mai mult narațiunile prin canale juridice, academice și orientate spre politici publice.

Pentru diplomați și practicieni, aceasta se traduce în compromisuri dificile. Eforturile de a păstra consensul pot duce la diluarea tăcută a formulărilor incluzive din perspectiva genului. Manevrele procedurale pot consuma capital politic și pot epuiza persoanele care apără incluziunea. Presiunile financiare și instituționale pot goli de conținut expertiza în materie de gen, menținând aparența angajamentului. În timp, astfel de compromisuri riscă să devină normalizate, producând o erodare cumulativă a agendei FPS și a abordărilor centrate pe om ale securității, în sens mai larg.

Abordarea acestei reacții adverse nu înseamnă, așadar, doar reafirmarea angajamentelor. Este un imperativ strategic pentru susținerea unei guvernanțe a sectorului de securitate credibile, eficace și centrate pe oameni. Aceasta necesită depășirea apărării reactive către strategii mai deliberate și orientate spre viitor: construirea unor alianțe mai largi și mai agile, în special cu statele din „terenul de mijloc”; investiția în relații și în memoria instituțională; anticiparea punctelor de presiune; și consolidarea capacității colective de a naviga în spații multilaterale contestate.

Bibliografie

Achilleos-Sarll C., Kirby P., Naraghi-Anderlini S., Thuys Seelinger K., Grimes R., Weerawardhana C., Haastrup T., Rebelo T., Drumond P., Chilmeran Y., Jayakumar K., Lee-Koo K., Krulisova K., Wright H. și McLeod L. „Unhappy Birthday! Women, Peace and Security at 25", *International Feminist Journal of Politics*, (2025), pp.1–47.

Baldoumas A., Noor A., Knox D., Smyth F., Kezie-Nwoha H., Alabdeh M. și Pettersson M S. „*Beyond Rhetoric, Feminist Leadership for a Transformative WPS Agenda: Discussion on how escalating wars, a backlash against gender justice and a collapse in funding now threaten to strip the agenda of its transformative edge after 25 years*" (Oxfam International, 2025).

Baldus J. „*Gender Backlash in Disarmament and Arms Control: Safeguarding progress amid rising resistance*" (Londra: European Leadership Network, 2025).

Bjarnegård E. și Zetterberg P. „How Authoritarians Exploit Gender", *Journal of Democracy*, Vol. 37, nr. 1 (2026), pp. 160–71.

Björkdahl, A., Lorentzen, J. și Skjelsbæk, I. (coord.) „*Backlash Against the Women, Peace and Security Agenda: Contesting Gender Norms*" (Springer Nature Link, 2026).

Brechenmacher S. „*The New Global Struggle Over Gender, Rights, and Family Values*" (Washington, DC: Carnegie Endowment for International Peace, 2025).

Chehab, S. „*2024 Women in Diplomacy Index*" (Anwar Gargash Diplomatic Academy, 2024)

Corredor, E. S. „On the Strategic Uses of Women's Rights: Backlash, rights-based framing, and anti-gender campaigns in Colombia's 2016 peace agreement", *Latin American Politics and Society*, Vol. 63, număr special 3 (2021), pp. 46–68.

Daigle, M., Michalko, J. și Fouad, L. „*Victims, Perpetrators or Agents of Change: Gender Norms and Protection*" (ODI Global, iulie 2025).

Denkovski, D. „*Disrupting the Multilateral Order? The impact of anti-gender actors on multilateral structures in Europe?*" (Berlin: Centre for Feminist Foreign Policy, 2022).

Di Sario, F. (2025) „Inside Europe's Billion-dollar Anti-gender Movement", *The Parliament* (26 iunie 2025).

Djouhri K. și Joly J. „*How-to Guide: Developing Strategies and National Action Plans on Small Arms Control*" (Elveția: Small Arms Survey, aprilie 2025).

Ergas Y. „*Accelerating the Achievement of Gender Equality and the Empowerment of All Women and Girls by Addressing Poverty and Strengthening Institutions and Financing with a Gender Perspective*" (Columbia University, 2024)

Färber K. „Can the Women, Peace and Security Agenda Save Feminist Foreign Policy?", PRIF Blog (14 octombrie 2025).

GATE „*Recognizing, Documenting, and Addressing Anti-Gender Opposition*" (New York: GATE, 2024).

George R., Koppell C., Smith J. și Kawamura A. „Funding for Women, Peace and Security: Reflections on 25 Years", (GIWPS, octombrie 2025).

Georgetown Institute for Women, Peace and Security „*Gendered Impacts on Operational Effectiveness of UN Peace Operations*" (2021).

Green, C., Kozielska, M. și Smith, K.E „Is Feminist Foreign Policy Driving Progress for Women's Representation in Diplomacy?" (Medium: LSE Ideas, octombrie 2023).

GWL Voices (2026) „*Women in Multilateralism 2026: The unfinished quest for gender parity*" (2026).

Holmes G. și Lorentzen J. (2025) „*UN Reform, Budget Cuts, and Gender Backlash: What Is at Stake for Women, Peace and Security in Peace Operations?*”, p.2 (Norwegian Institute of International Affairs, iulie 2025).

Holmes, R. „Feminist Responses to ‘norm-spoiling’ at the United Nations” (Londra: ODI Briefing Note, aprilie 2024).

Human Rights Compass „Gender Backlash – Recommendations: Advancing Global Gender Equality” (decembrie 2025).

IPU, „Global and Regional Averages of Women in National Parliaments”, Global data on national parliaments, IPU Parline (Accesat la 7 aprilie 2026).

Khan, A. și Michalko, J. „Advancing Gender Rights at the Human Rights Council in Times of Backlash” (ODI Global, 2026).

Khan, A., Michalko, J. și Tant, E. „Where Next for Feminist Foreign Policy on Countering Anti-gender Backlash?” (Londra: ODI, noiembrie 2023).

Krause, J., Krause, W. și Bränfors P. „Women’s Participation in Peace Negotiations and the Durability of Peace”, *International Interactions*, Vol. 44, nr. 6 (10 august 2018), pp. 985–1016.

Kozielska, M. și Smith, K.E, (coord.) „Strengthening the Representation of Women in Diplomacy: Challenges and policy solutions” (LSE Ideas, iunie 2024).

Lederer, E. M. „25 Years After Landmark UN Resolution, UN Chief Says Women Are Too Often Absent From Peace Talks”, *AP News* (6 octombrie 2025).

Liang, K., Dr Tian N., Dr. Lopes da Silva D., Scarazzato L., Zubaida A. K. și Guiberteau Ricard J. „*Trends in World Military Expenditure, 2024*” (Stockholm: SIPRI, aprilie 2025).

Moderan, O. „Virility Politics in the Sahel”, ISPI (Accesat la 7 aprilie 2026).

Myrttinen H., Lewis C., Touquet H., Schulz P., Yousaf F. și Laruni E. „Masculinities in Conflict and Peacebuilding”, în *Routledge Handbook of Masculinities, Conflict, and Peacebuilding*, (Routledge, 2025) pp. 2–13.

OECD „Cuts in Official Development Assistance: OECD projections for 2025 and the near term” (OECD, 2025).

OECD „ODA for Gender Equality is Plummeting: How can we protect it?”, Blogul OECD (12 martie 2026).

OHCHR „International Standards: Special Rapporteur on freedom of religion or belief” (OHCHR, 2026).

Ojeda, T., Holzberg, B. și Holvikivi, A., „A Transnational Feminist Approach to Anti-Gender Politics”, în Transnational Anti-Gender Politics: Feminist Solidarity in Times of Global Attacks (Cham: Springer Nature, 2024), pp. 1–32.

OSCE „OSCE WPS Roadmap: OSCE-wide roadmap for the implementation of commitments on Women, Peace and Security” (OSCE, 2025).

Outright International „*The Women, Peace and Security Agenda and Its Implications for LGBTIQ People*” (New York, Outright International, 2020).

Palmanio, J. „*Fighting ‘Feminist Fatigue’? Women and Peace Negotiations*” (Swiss Peace Foundation, 2014).

Quevedo Millán, N. „CSW70: Motion of No Action Blocks US Resolution on ‘Gender’ Amid a Global Dispute and Strong Trade Union Involvement” PSI (19 martie 2026).

Reitmann, L. și Hoppenbrouwers, A. „*Gender language in multilateral diplomacy: Analyzing recent pushback in Vienna*” (GCNP, septembrie 2024).

Rustad, S. A. „*Women exposed to armed conflict, 1990–2024*”, GPS Policy Brief, 4., (PRIO, 2025). URL: Record number of women living in conflict in 2024 – Peace Research Institute Oslo (PRIO)

Shameem, N. „Rights at Risk: Time for Action” (AWID, 2021).

Schott, Z. „*Mission Creep: Expanding Attacks on Gender Threaten the United Nations*” (Ipas, 2024).

Somerville C. „Countering Gender Trade-offs in Multilateral Negotiations„, Geneva Policy Outlook (5 februarie 2024).

Stai, N. K., Tryggestad, T.L., Obermeier A. și Sparre Bakke, K. (2025) „Women Ambassadors in the UN Security Council: Are They Shaping the Practice of Diplomacy?", în *Gender and Diplomacy: Critical Junctures, Innovations, and Future Research Directions* (Cham: Palgrave Macmillan, 2025), pp. 225–57.

Stamm L. „Pushing Back the Pushback? WPS, Power Politics, and Liberal Retreat", PRIF Blog (6 februarie 2026).

Tabbush C. „Understanding Backlash Against Gender Equality: Evidence, trends and policy responses„ (UN Women, 2025).

The Compact: Women, Peace & Security and Humanitarian Action (2022) „The Gender Security Project".

Tryggestad, T.L., Obermeier, A.M. și Ali, A. (2024) „How do women ambassadors reshape diplomacy at the UN Security Council?" (PRIO, 2025).

United Nations „*From Research to Policy: Prospects for gender-transformative small arms control*" (2024).

United Nations „Women at the Frontlines of Peace: 25 years of the WPS agenda in UN peacekeeping" (2025).

United Nations „The True Cost of Peace: Rebalancing world military spending for a sustainable and peaceful future" (2025).

United Nations „Half of Women's Organizations in Crisis Zones Risk Closure Within Six Months", UN News (13 mai 2025).

United Nations „*For Humanity: Report of the Secretary-General on the Work of the Organization 2025*" (UN- iLibrary, 2025).

UNHCR „Figures at a Glance" (2025).

United Nations Mine Action Service (UNMAS) „Troop-Contributing Countries Achieving Gender Parity Targets" (2026).

UNRISD „The International Anti-Gender Movement: Understanding the rise of anti-gender discourses in the context of development, human rights and social protection" (Geneva: UNRISD, 2023).

UNRISD „Understanding Backlash Against Gender Equality: Evidence, trends and policy responses" (Geneva: UNRISD, 2025).

UN Women „Women's Participation and a Better Understanding of the Political", în "*A Global Study on the Implementation of United Nations Security Council Resolution 1325*" (UN Women, 2015), pp. 37–63.

UN Women „*The Impact of Militarization on Gender Inequality*" (UN Women, 2022).

UN Women „*Tipping Point: The chilling escalation of online violence against women in the public sphere*" (UN Women, 2025).

UN Women „What Is the Women, Peace and Security Agenda?" (20 octombrie 2025).

UN Women „Facts and Figures: Women, Peace and Security„, UN Women Headquarters (20 octombrie 2025).

UN Women „Women in the Diplomatic Corps: Normative frameworks, structural barriers and policy recommendations" (UN Women, 2026).

UN Working Group on Discrimination Against Women and Girls (2025) „Gender Equality and Gender Backlash" (Geneva: UN Human Rights Council, 2025).

Uppsala University „UCDP: Sharp Increase in Conflicts and Wars" (11 iunie 2025).

Valovaya, T. „*Women's Imprint in Multilateralism*" (2021).

World Economic Forum „Gender Equality: How many women hold cabinet positions in 2024?" (24 iunie 2024).

Woroniuk B. „Feminist Foreign Policy and Development Finance for Gender Equality: Momentum Under Threat? An update of the 2022 Assessment Commitments Report" (Feminist Foreign Policy Collaborative, 2025).

DCAF Centrul de la Geneva pentru Guvernarea Sectorului de Securitate

Maison de la Paix
Chemin Eugène-Rigot 2E
1202 Geneva, Elveția

+41 (0) 22 730 94 00
info@dcaf.ch
www.dcaf.ch

